

Landsvirkjun

Samstæða

**Ársreikningur
2007**

Landsvirkjun
Háaleitisbraut 68
103 Reykjavík

Kt. 420269-1299

Efnisyfirlit

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	3	Eiginfjáryfirlit	8
Áritun óháðs endurskoðanda	5	Sjóðstreymisyfirlit	9
Rekstrarreikningur	6	Skýringar	10
Efnahagsreikningur	7		

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Tilgangur Landsvirkjunar er að stunda starfsemi á orkusviði ásamt annarri viðskipta- og fjármálastarfsemi samkvæmt ákvörðun stjórnar hverju sinni. Samstæðureikningur fyrirtækisins tekur, auk móðurfélagsins, til fimm dótturfélaga, Fjarska ehf., Icelandic Power Insurance Ltd., Landsnets hf., Landsvirkjunar Power ehf. og Íslenskrar jarðhitatækni ehf.

Ársreikningur Landsvirkjunar fyrir árið 2007 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og er þetta í fyrsta sinn sem fyrirtækið gerir ársreikning sinn með þeim hætti. Ársreikningar fyrirtækisins á undanförunum árum hafa verið gerðir í samræmi við íslenskar reikningsskilavenjur. Heildaráhrif breyttra reikningsskila á eigið fé fyrirtækisins eru þau að bókfært eigið fé Landsvirkjunar í ársbyrjun 2007 hækkar um 8.127 milljónir króna eða úr 61.107 milljónum króna í 69.234 milljónir króna. Áhrif breyttra reglna á hagnað ársins 2006, sem nam 3.503 milljónum króna samkvæmt íslenskum reikningsskilareglum, eru þau að hagnaðurinn hækkar um 7.557 milljónir króna. Í skýringum ársreikningsins er gerð nánari grein fyrir þeim áhrifum sem upptaka staðlanna hefur á reikningsskil fyrirtækisins. Samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum er fyrirtækinu skylt að ákvarða starfrækslugjaldmiðil sinn og er niðurstaðan sú að Bandaríkjadalur verður ráðandi mynt fyrirtækisins frá og með árinu 2008. Árið 2007 er því síðasta árið sem íslenska krónan er starfrækslugjaldmiðill Landsvirkjunar.

Rekstrartekjur samstæðunnar námu 22,9 milljörðum króna á árinu 2007 samanborið við 21,3 milljarða króna árið á undan. Rekstrargjöld námu 11,6 milljörðum króna á árinu 2007 en voru 11,1 milljarðar króna árið 2006. Samkvæmt því var rekstrarhagnaður fyrirtækisins 11,2 milljarðar króna á árinu 2007 en 10,2 milljarðar króna árið á undan. Rekstrarbatinn skýrist af auknum rekstrartekjum án samsvarandi aukningar rekstrargjalda.

Fjármunatekjur umfram fjármagnsgjöld námu 27,6 milljörðum króna á árinu 2007 en á árinu 2006 voru fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur 16,3 milljarðar króna. Breytingin á milli ára nemur samtals 43,9 milljörðum króna. Meginskýringin á þessum mikla mun á milli ára er sú að bókfærð breyting á hreinum tekjum af fjáreignum og fjárskuldum var jákvæð um 33 milljarða króna á árinu 2007 en neikvæð um 11 milljarða króna árið 2006. Gengishagnaður af langtímalánum, sem skýrist aðallega af breytingum á gengi evru og dollars gagnvart krónunni, er óinnleystur hagnaður sem og gangvirðisbreyting afleiðusamninga og verður að hafa það í huga við mat á afkomu fyrirtækisins á árinu. Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður ársins 28,5 milljörðum króna en var árið áður 11,0 milljarðar króna.

Landsvirkjun hefur gert afleiðusamninga í því skyni að stýra áhættu í rekstri fyrirtækisins. Samningar hafa verið gerðir vegna vaxtaáhættu og gengisáhættu, en auk þess hafa verið gerðir afleiðusamningar til þess að verjast áhættu vegna sveiflna í heimsmarkaðsverði á áli þar sem hluti rekstrartekna ræðst af því. Loks hefur fyrirtækið gert samninga í því skyni að hagnast á skammtímasveiflum á gjaldeyrismarkaði. Upplýsingar um stöðu opinna samninga í árslok var áður að finna í skýringum, hvort sem þeir voru gerðir í áhættuvarnarskyni eða vegna markaðsviðskipta, en eru nú færðir í reikningsskil fyrirtækisins samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum. Neikvætt gangvirði afleiðusamninga til þess að tryggja sölutekjur fyrirtækisins nam 7,5 milljörðum króna í árslok 2007. Gangvirði annarra afleiðusamninga í árslok 2007 var jákvætt um 4,7 milljarða króna. Ráðist hefur verið í umfangsmikla vinnu við að meta gangvirði innbyggðra afleiða í orkusölusamningum Landsvirkjunar til álvera og er jákvætt gangvirði þeirra metið alls 41,2 milljarðar króna í árslok 2007.

Fjárfesting í rekstrarfjármunum nam alls 35 milljörðum króna á árinu 2007 og var hún aðallega fjármögnuð með lántökum sem námu alls 33,6 milljörðum króna. Fjárfesting móðurfélagsins í Kárahnjúkavirkjun var 32 milljarðar króna á árinu samanborið við 33 milljarða króna árið á undan. Í nóvember 2007 hófst framleiðsla rafmagns í Kárahnjúkavirkjun.

Frá ársbyrjun 2007 er fyrirtækið sameignarfyrirtæki í eigu ríkissjóðs og Eignarhluta ehf. Eignarhlutir ehf. eru alfarið í eigu ríkissjóðs. Ríkissjóður á 99,9% eignarhluta í fyrirtækinu og Eignarhlutir ehf. 0,1%. Stjórn Landsvirkjunar mun á aðalfundi fyrirtækisins gera tillögu um aðgreiðslur til eigenda fyrir árið 2007. Verði fyrirhuguð tillaga samþykkt koma 600 milljónir króna til útborgunar á árinu 2008. Að öðru leyti vísast til skýringa í ársreikningi um ráðstöfun hagnaðar og aðrar breytingar á bókfærðu eigin fé fyrirtækisins.

Reykjavíkurborg og Akureyrarbær bera einfalda ábyrgð með ríkissjóði á öllum skuldbindingum Landsvirkjunar sem stofnað var til fyrir árslok 2006. Greiðslur fyrirtækisins vegna ábyrgðar á langtímalánum námu alls 419 milljónum króna á árinu 2007. Frá upphafi árs 2007 bera ríkissjóður og Eignarhlutir ehf. einfalda ábyrgð á öllum skuldbindingum Landsvirkjunar sem stofnað er til eftir þann tíma.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra er ársreikningur fyrirtækisins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 31. desember 2007 og rekstrarafkomu fyrirtækisins og breytingu á handbæru fé á árinu 2007.

Jafnframt er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn og skýrsla stjórnar fyrir árið 2007 gefi glögg yfirlit um árangur í rekstri fyrirtækisins, stöðu þess og þróun og lýsi helstu áhættuþáttum sem fyrirtækið býr við.

Stjórn og forstjóri staðfesta hér með samstæðuársreikninginn með undirritun sinni.

Reykjavík, 7. mars 2008.

Í stjórn félagsins:

Páll Magnússon

Ágúst Einarsson

Jóna Jónsdóttir

Valdimar Hafsteinsson

Þórður Sverrisson

Forstjóri:

Friðrik Sophusson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og eigenda Landsvirkjunar

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Landsvirkjunar fyrir árið 2007. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisfirlit, upplýsingar um helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Ábyrgðin felur í sér að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings sem er í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því álitum sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáist um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og öðrum upplýsingum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggist á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits fyrirtækisins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðgerðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu fyrirtækisins á árinu 2007, fjárhagsstöðu þess 31. desember 2007 og breytingu á handbæru fé á árinu 2007, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Reykjavík, 7. mars 2008.

KPMG hf.

Jón Eiríksson

Reynir Stefán Gylfason

Rekstrarreikningur árið 2007

	Skýr.	2007	2006
Rekstrartekjur			
Raforkusala		18.503.612	17.243.387
Flutningstekjur		3.943.263	3.060.148
Aðrar tekjur	24	420.198	994.153
	5	22.867.073	21.297.688
Rekstrargjöld			
Orkusvið		5.848.108	5.528.089
Flutningskerfi		2.590.057	2.406.836
Almennar rannsóknir		1.218.749	970.540
Annar rekstrarkostnaður	27	1.984.209	2.238.207
		11.641.123	11.143.672
Rekstrarhagnaður		11.225.950	10.154.016
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur	6	389.312	453.080
Vaxtagjöld	6	(5.716.233)	(5.677.085)
Hreinar tekjur (gjöld) af fjáreignum og fjárskuldum	7	32.960.743	(11.052.543)
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага	34	(4.255)	(56.324)
	28	27.629.567	(16.332.872)
Hagnaður (tap) fyrir tekjuskatt		38.855.517	(6.178.856)
Tekjuskattur	10,29	(10.381.511)	17.188.266
Hagnaður ársins		28.474.006	11.009.410
Skipting hagnaðar			
Eigendur móðurfélags		28.752.899	11.060.460
Minnihluti í dótturfélögum		(278.893)	(51.050)
		28.474.006	11.009.410

Efnahagsreikningur 31. desember 2007

Eignir	Skýr.	2007	2006
Fastafjármunir			
Rekstrarfjármunir	12,30	226.402.936	110.645.873
Rekstrarfjármunir í byggingu		14.548.290	97.935.884
Ófnislegar eignir	11,31	5.834.993	3.047.065
Eignarhlutur í hlutdeildarfélagum	4,34	428.900	444.190
Eignarhlutur í öðrum félagum	34	143.394	57.175
Afleiðusamningar	13,33	40.889.969	19.589.629
Aðrar langtímaskuldir		30.641	42.810
Skatteign	10,35	6.621.407	16.987.368
Fastafjármunir samtals		294.900.530	248.749.994
Veltufjármunir			
Birgðir	36	337.083	362.616
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímaskuldir	37	4.546.923	6.802.669
Afleiðusamningar	13,33	7.904.455	4.784.214
Handbært fé	38	11.133.807	4.647.730
Veltufjármunir samtals		23.922.268	16.597.229
Eignir samtals		318.822.798	265.347.223
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Eigendaframlög	39	36.363.718	36.363.718
Annað eigið fé		61.080.793	32.870.485
		97.444.511	69.234.203
Hlutdeild minnihluta		1.764.473	1.648.652
Eigið fé samtals		99.208.984	70.882.855
Langtímaskuldir			
Skuldir til langs tíma	40	169.616.713	167.102.895
Lífeyrisskuldbindingar	42	2.365.481	2.180.439
Skuldbinding vegna niðurrifs	12,43	447.154	420.441
Afleiðusamningar	13,33	6.521.861	7.279.943
		178.951.209	176.983.718
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	44	15.331.143	7.730.078
Afborganir langtímaskulda á næsta ári	41	21.534.428	4.330.070
Afleiðusamningar	13,33	3.797.034	5.420.502
		40.662.605	17.480.650
Skuldir samtals		219.613.814	194.464.368
Eigið fé og skuldir samtals		318.822.798	265.347.223

Eiginfjáryfirlit 1. janúar 2006 til 31. desember 2007

Breytingar á eigin fé 2006	Skýr.	Eigenda- framlög	Annað eigið fé	Samtals	Hlutdeild minnihluta	Eigið fé samtals
Eigið fé 31. desember 2005		32.750.143	25.252.419	58.002.562	1.720.117	59.722.679
Breytingar vegna upptöku IFRS	56	0	570.536	570.536	(20.415)	550.121
Eigið fé 1. janúar 2006, IFRS		32.750.143	25.822.955	58.573.098	1.699.702	60.272.800
Gengismunur v. dótturfélags			27.484	27.484		27.484
Hagnaður ársins 2006			11.060.460	11.060.460	(51.050)	11.009.410
Heildarhagnaður ársins 2006			11.087.944	11.087.944	(51.050)	11.036.894
Endurmat eigendaframlaga		4.040.414	(4.040.414)			0
Arður til eigenda		(426.839)		(426.839)		(426.839)
Eigið fé 31. desember 2006, IFRS ...		36.363.718	32.870.485	69.234.203	1.648.652	70.882.855

Breytingar á eigin fé 2007		Eigenda- framlög	Annað eigið fé	Samtals	Hlutdeild minnihluta	Eigið fé samtals
Eigið fé 1. janúar 2007, IFRS		36.363.718	32.870.485	69.234.203	1.648.652	70.882.855
Gengismunur v. dótturfélags			(42.591)	(42.591)		(42.591)
Hagnaður ársins 2007			28.752.899	28.752.899	(278.893)	28.474.006
Heildarhagnaður ársins 2007			28.710.308	28.710.308	(278.893)	28.431.415
Hlutfjárhækkun í dótturfélagi					394.714	394.714
Arður til eigenda			(500.000)	(500.000)		(500.000)
Eigið fé 31. desember 2007, IFRS ...		36.363.718	61.080.793	97.444.511	1.764.473	99.208.984

Sjóðstreymisýfirlit árið 2007

	2007	2006
Rekstrarhreyfingar		
Innborganir viðskiptavina	21.595.798	19.778.751
Greiddur rekstrarkostnaður	(5.555.222)	(5.829.008)
Handbært fé frá rekstri án vaxta	16.040.576	13.949.743
Innborgaðar vaxtatekjur	366.144	461.346
Greidd vaxtagjöld og gjaldeyrismunur	(4.051.099)	(2.337.601)
Greiddar áhættuvarnir	(3.767.252)	(2.972.581)
Handbært fé frá rekstri	8.588.369	9.100.907
Fjárfestingarhreyfingar		
Kárahjúkavirkjun - aflstöð	(31.913.340)	(33.438.405)
Fjárfesting í flutningsvirkjun	(5.025.739)	(6.909.159)
Virkjunarundirbúningur	(1.515.728)	(954.103)
Keypt hlutabréf	(776.733)	0
Aðrar fjárfestingar	(1.397.682)	(1.450.729)
Seldar eignir	513.860	1.287.012
Ógreiddur framkvæmdakostnaður, breyting	5.035.039	(526.718)
	(35.080.323)	(41.992.102)
Aðrar kröfur, breyting	2.063.731	(3.389.828)
Fjárfestingarhreyfingar	(33.016.592)	(45.381.930)
Fjármögnunarhreyfingar		
Ný lán	33.632.331	57.683.462
Afborganir lána til langs tíma	(1.702.249)	(19.960.895)
Greiddur arður til eigenda	(500.000)	(426.839)
Fjármögnunarhreyfingar	31.430.082	37.295.728
Hækkun á handbæru fé	7.001.859	1.014.705
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé	(515.782)	569.447
Handbært fé í ársbyrjun	4.647.730	3.063.578
Handbært fé í árslok	11.133.807	4.647.730

Efnisyfirlit skýringa

	bls.		bls.
1. Fyrirtækið	11	29. Tekjuskattur	23
2. Grundvöllur reikningsskilanna	11	30. Rekstrarfjármunir	23
3. Grundvöllur samstæðu	12	31. Óefnislegar eignir	24
4. Hlutdeildarfélög	12	32. Afskriftir	25
5. Rekstrartekjur	12	33. Afleiðusamningar	25
6. Vaxtatekjur og vaxtagjöld	12	34. Eignarhlutir í félögum	26
7. Hreinar tekjur af fjáreignum/skuldum	13	35. Skatteign	27
8. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum	13	36. Birgðir	27
9. Virðisrýmun	13	37. Viðskipta- og aðrar skammtímakröfur	27
10. Tekjuskattur	14	38. Handbært fé	27
11. Óefnislegar eignir	14	39. Eigið fé	28
12. Fastafjármunir	14	40. Langtímaskuldir	28
13. Fjármálagerningar	15	41. Afborganir langtímaskulda	28
14. Ákvörðun gangvirðis	16	42. Lífeyrisskuldbinding	29
15. Birgðir	17	43. Skuldbinding vegna niðurrifs	29
16. Handbært fé	17	44. Viðskipta- og aðrar skammtímaskuldir	29
17. Eigið fé	17	45. Tengdir aðilar	30
18. Hlunnindi starfsmanna	17	46. Önnur mál	30
19. Skuldbindingar	17	47. Önnur mál	30
20. Starfsþáttayfirlit	17	48. Atburðir eftir lok reikningsskiladags	30
21. Reikningsskilastaðlar	18	49. Áhættustýring	31
22. Mat stjórnenda	19	50. Álverðsáhætta	31
23. Starfsþáttayfirlit	19	51. Gjaldeyrísáhætta	32
24. Aðrar tekjur	21	52. Vaxtaáhætta	34
25. Heildarfjöldi starfsmanna	21	53. Lausafjáráhætta	34
26. Heildarlaun starfsmanna	21	54. Mótaðilaáhætta	36
27. Annar rekstrarkostnaður	22	55. Gangvirði og bókfært verð fjáreigna/skulda	36
28. Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	22	56. Breytingar á reikningsskilaaðferðum - IFRS	37

Skýringar

Almennar upplýsingar

1. Landsvirkjun

Landsvirkjun er sameignarfyrtæki sem er með starfsstöðvar sínar á Íslandi og eru höfuðstöðvar þess að Háaleitisbraut 68, Reykjavík. Landsvirkjun starfar á grundvelli laga nr. 42/1983 um fyrirtækið. Ársreikningurinn hefur að geyma samstæðureikning fyrirtækisins og dótturfélaga þess. Megin tilgangur fyrirtækisins er að stunda starfsemi á orkusviði.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Helstu reikningsskilaaðferðir sem beitt var við gerð þessara reikningsskila eru tilgreindar hér á eftir.

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Stjórn félagsins heimilaði birtingu ársreikningsins 7. mars 2008.

Þetta er fyrsti ársreikningur fyrirtækisins sem gerður er samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum og hefur IFRS 1, Innleiðing alþjóðlegra reikningsskilastaðla, verið beitt við gerð hans.

Gerð ársreiknings fyrirtækisins samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum leiðir til breytinga á reikningsskilaaðferðum sem notaðar voru við gerð síðasta ársreiknings samstæðunnar en hann var gerður samkvæmt íslenskum reikningsskilaaðferðum. Þeim reikningsskilaaðferðum sem lýst er hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti fyrir þau tímabil sem þessi ársreikningur nær til. Þeim hefur ennfremur verið beitt við gerð opnunarefnahagsreiknings samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum þann 1. janúar 2006 að því er varðar yfirfærslu í alþjóðlega reikningsskilastaðla, skv. IFRS 1. Upplýsingar um áhrif breytinga við innleiðingu alþjóðlegra reikningsskilastöðlanna á fjárhagsstöðu Landsvirkjunar og afkomu hennar er að finna í skýringu 56. Skýringin inniheldur afstemmingar á eigin fé og afkomu samstæðunnar fyrir samanburðartímabil, annars vegar eins og þau voru þegar íslenskum reikningsskilaaðferðum var beitt og hins vegar eins og þau eru þegar alþjóðlegum reikningsskilastöðlum er beitt.

b. Matsaðferðir

Reikningsskilin byggja á upphaflegu kostnaðarverði, að því undanskildu að eftirfarandi eignir og skuldir eru metnar á gangvirði; afleiðusamningar, veltufjáreignir, veltufjárskuldir og eignarhlutar í öðrum félögum.

c. Framsetningar- og starfrækslugjaldmiðill

Reikningsskilin eru sett fram í íslenskum krónum sem er starfrækslugjaldmiðill Landsvirkjunar og dótturfélaga árið 2007. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum nema annað sé tekið fram.

d. Mat stjórnenda í reikningsskilum

Gerð ársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna og skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa verulega áhrif á ársreikninginn er að finna í eftirfarandi skýringum:

- skýring nr. 42 líffeyrisskuldbinding
- skýring nr. 33 afleiðusamningar
- skýring nr. 31 óefnislegar eignir

Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðir sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum og af öllum félögum í samstæðunni og jafnframt við gerð opnunarefnahagsreiknings 1. janúar 2006 vegna upptöku alþjóðlegra reikningsskilastaðla.

3. Grundvöllur samstæðu

Dótturfélög

a) Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yferráð. Yferráð eru til staðar þegar fyrirtækið hefur veruleg áhrif, bein eða óbein, til að stjórna fjárhags- og rekstrarstefnu félags í þeim tilgangi að hagnast á starfsemi þess. Við mat á yferráðum er tekið tillit til hugsanlegs atkvæðisréttar sem er nýtanlegur eða breytanlegur. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í reikningsskilum samstæðunnar frá því að yferráð hefjast og þar til þeim lýkur. Tekið er tillit til afkomu og efnahags dótturfélaga.

b) *Viðskipti felld út úr samstæðureikningum*

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, staða milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleystur hagnaður sem hefur myndast í viðskiptum við hlutdeildarfélög og samrekstrarfélög er felldur út í samræmi við hlutdeild samstæðunnar í félögunum. Óinnleyst tap er felld út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar fjárfestinganna.

c) *Erlend dótturfélög*

Eignir og skuldir erlendar starfsemi eru umreiknaðar í íslenskar krónur miðað við gengi uppgjörsdags. Tekjur og gjöld erlendu starfseminnar eru umreiknuð í íslenskar krónur á meðalgengi tímabilsins. Gengismunur sem myndast við yfirfærsluna í íslenskar krónur er færður á sérstakan lið meðal eigin fjár.

4. Hlutdeildarfélög

Hlutdeildarfélög eru þau félög þar sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu, en ekki yferráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar samstæðan ræður yfir 20% til 50% atkvæðaréttar, að meðtöldum hugsanlegum atkvæðarétti ef einhver er. Hlutdeildarfélög eru færð í ársreikningi samstæðunnar með hlutdeildaraðferð.

Ársreikningur samstæðunnar inniheldur hlutdeild í hagnaði eða tapi hlutdeildarfélaga samkvæmt hlutdeildaraðferð, frá upphafi áhrifa til loka þeirra. Verði hlutdeild samstæðu í tapi meiri en bókfært verði hlutdeildarfélags er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema samstæðan hafi gengist í ábyrgðir fyrir hlutdeildarfélagið eða fjármagnað það. Ef hagnaður verður á rekstri hlutdeildarfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þeirra fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

5. Rekstrartekjur

Tekjur af raforkusölu og orkuflutningi eru sala til stóriðju og almenningsrafveitna samkvæmt mældri afhendingu orkunnar á tímabilinu. Aðrar þjónustutekjur eru einnig færðar þegar til þeirra er unnið eða við afhendingu.

6. Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda eru afföll, yfirverð og annar mismunur sem er á upphaflegu bókfærðu verði fjármálagerninga og fjárhæða á gjalddaga miðað við virka vexti.

Virkir vextir eru ávöxtunarkrafa sem notuð er við núvirðingu áætlaðs sjóðstreymis yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi. Þegar virkir vextir eru reiknaðir áætlaðir fyrirtækið sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagerningsins.

Skýringar, frh.:

7. Hreinar tekjur (gjöld) af fjáreignum og fjárskuldum

Hreinar tekjur (gjöld) af fjáreignum og fjárskuldum fela í sér hagnað eða tap af veltufjáreignum og veltufjárskuldum og allar innleystar og óinnleystar gangvirðisbreytingar, arð og breytingar á gjaldeyrismun. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning þegar arðsúthlutun er samþykkt.

8. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok árs. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning. Aðrar eignir en peningalegar eignir og skuldir sem metnar eru á kostnaðarverði í erlendri mynt eru færðar yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Efnislegar eignir og skuldir sem færðar eru í erlendri mynt á gangvirði eru færðar yfir í íslenskar krónur á gengi dags er gangvirði var ákveðið.

9. Virðisrýmun

(i) Fjáreignir

Á hverjum uppgjörstigi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýmun fjáreigna. Fjáreign telst vera virðisrýrð ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eign verði lægra en áður var talið.

Virðisrýmun vegna fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði eignarinnar annars vegar og núvirtu framtíðarsjóðstreymi hins vegar, miðað við upphaflega virka vexti. Virðisrýmun vegna fjáreigna til sölu er reiknað út með hliðsjón af gangvirði viðkomandi eigna á hverjum tíma.

Virðisrýmun fjáreigna er færð í rekstrarreikning. Uppsafnað tap af fjáreignum til sölu, sem áður hefur verið fært á eigið fé, er fært í rekstrarreikning þegar virðisrýmun hefur átt sér stað.

Virðisrýmun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti til atburða sem átt hafa sér stað eftir að virðisrýmun var færð. Þegar um er að ræða annaðhvort fjáreignir sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði eða skuldabréf sem færð eru sem fjáreignir til sölu, þá er bakfærsla virðisrýmunar færð í rekstrarreikning. Þegar um er að ræða hlutabréf, sem færð eru sem fjáreignir til sölu, er bakfærsla virðisrýmunar færð beint á eigið fé.

(ii) Aðrar eignir

Bókfært verð annarra eigna fyrirtækisins, að undanskildum birgðum og reiknaðri skatteign, eru yfirfarnar á hverjum uppgjörstigi til að meta hvort vísbending sé um virðisrýmun. Ef eitthvað bendir til þess að svo sé er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar áætluð. Virðisrýmunarprófanir eru gerðar að minnsta kosti árlega vegna óefnislegra eigna með ótilgreindan líftíma.

Virðisrýmun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtaleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum einingum eða hópum eininga. Virðisrýmun er gjaldfærð í rekstrarreikningi en síðan til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði annarra eigna sem tilheyra einingunni.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði þeirra eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þá áhættu sem fylgir einstökum eignum.

Virðisrýmun annarra eigna er bakfærð ef breyting hefur átt sér stað á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýmun er einungis bakfærð að því marki sem nemur áður færðri virðisrýmun að teknu tilliti til afskrifta.

Skýringar, frh.:

10. Tekjuskattur

Tekjuskattur á afkomu ársins samanstendur af tekjuskatti til greiðslu vegna tímabilsins og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé en í þeim tilvikum er tekjuskattur færður á eigið fé.

Tekjuskattur til greiðslu er áætlaður tekjuskattur sem greiða skal vegna skattskyldra tekna ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörssdegi.

Reiknuð skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að hægt sé að nýta framtíðarhagnað á móti eigninni.

Reiknuð skatteign er færð í ársreikninginn. Útreikningur hennar byggist á mismun efnahagsliða samkvæmt skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi samstæðunnar hins vegar. Mismunur sem þannig kemur fram stafar af því að álagning tekjuskatts er miðuð við aðrar forsendur en reikningsskil samstæðunnar og er þar í meginatriðum um að ræða tímabundinn mismun vegna þess að gjöld eru ekki færð á sama tíma í ársreikningi og skattuppgjöri.

11. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru færðar á kostnaðarverði að frádreginni virðisýrningu og afskriftum.

Kostnaður við almennar rannsóknir er gjaldfærður á því tímabili sem hann fellur til. Undirbúningskostnaður vegna fyrirhugaðra framkvæmda er eignfærður meðal fastafjármuna. Undirbúningskostnaður er aðeins eignfærður ef líkur eru á hagrænum ábata í framtíðinni og fyrirtækið ætlar sér og hefur getu til að ljúka, nýta eða selja hann. Kostnaðurinn er ekki afskrifaður á þessu stigi heldur er tekið tillit til mögulegrar virðisýrningu af áform breytast.

Vatns- og jarðhitaréttindi eru færð til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði sem óefnislegar eignir með ótakmarkaðan nýtingartíma.

Aðrar óefnislegar eignir eru metnar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisýrningu.

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan framtíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma óefnislegra eigna frá þeim degi sem þær eru nýtanlegar. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Hugbúnaður	25%	4 ár
------------------	-----	------

12. Fastafjármunir

Rekstrarfjármunir

Fastafjármunir eru metnir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum og virðisýrningu. Kostnaðarverð fastafjármuna þann 1. janúar 2006, innleiðingardag IFRS, var ákvarðað jafnt og bókfært verð á sama degi.

Stofnverð fastafjármuna innifelur áætlaðan kostnað við niðurrif þeirra að lokinni notkun. Áætlaður niðurrifskostnaður háspennulína hefur verið metinn og núvirtur á forsendum um endingartíma og hefur skuldbinding vegna þessa verið færð meðal langtímaskulda. Í gegnum rekstrarreikning er færð til gjalda hækkun á skuldbindingunni vegna núvirðingar auk afskrifta á niðurrifskostnaði.

Kostnaðarverð felur í sér allan þann kostnað sem fellur til við kaup eignar. Kostnaðarverð fastafjármuna sem byggðir eru í eigin reikning er samanlagður kostnaður við byggingu líkt og efniskostnaður og launakostnaður og jafnframt allur sá kostnaður sem fyrirtækið verður fyrir til að koma eigninni í starfhæft ástand.

Ef einstakir hlutar fastafjármuna hafa mismunandi áætlaðan nýtingartíma er þeim skipt upp í samræmi við mismunandi líftíma þeirra.

Hagnaður eða tap af sölu rekstrarfjármuna er munurinn á söliverði og bókfærðu verði eignarinnar og er fært í rekstrarreikning meðal annarra tekna.

Skýringar, frh.:

Kostnaður við endurnýjun hluta fastafjármuna er færður til eignar ef líklegt þykir að kostnaðurinn feli í sér framtíðarávinning sem rennur til fyrirtækisins og jafnframt ef kostnaðurinn er mælanlegur. Rekstrarkostnaður fastafjármuna er færður í rekstrarreikning.

Vaxtagjöld af lánsfé sem nýtt er til fjármögnunar á kostnaðarverði mannvirkja í byggingu eru eignfærð á byggingartíma. Á undirbúningskostnað eru ekki reiknaðir vextir. Eftir að eignirnar eru teknar í notkun eru vaxtagjöld færð til gjalda í rekstrarreikningi.

Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna.

Afskriftaaðferðir, áætlaður nýtingartími og hrakvirði eru endurmetin á hverjum reikningsskiladegi.

Afskriftahlutföll eru eftirfarandi:

Aflstöðvar:		Nýtingar- tími
Mannvirki	1,67%	60 ár
Vél- og rafbúnaður	2,5-6,67%	15-40 ár
Stíflur og veitur	1,67-3,33%	30-60 ár
Gufuafstöðvar	1,67-6,67%	15-60 ár
Tengivirki	2,5%-5%	20-40 ár
Háspennulínur	2,00%	50 ár
Skrifstofuhúsnæði	2,00%	50 ár
Áhöld og búnaður	10-25%	4-10 ár
Bifreiðar og vinnuvélar	10-20%	5-10 ár
Ljósleiðarar	5,00%	20 ár
Möstur	7,00%	15 ár
Fjaraskiptahús	6,00%	17 ár
Annar fjaraskiptabúnaður	14-15%	7 ár

13. Fjármálagerningar

(i) Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður

Til fjármálagerninga sem ekki eru afleiðusamningar teljast fjárfestingar í hlutabréfum og skuldabréfum, viðskiptakröfur, aðrar kröfur, handbært fé og ígildi handbærs fjár, lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

Fjármálagerningar sem ekki teljast vera afleiðusamningar eru færðir á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Ef um er að ræða fjármálagerninga, sem ekki eru metnir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, er allur beinn viðskiptakostnaður færður til hækkunar á gangvirði við upphaflega skráningu þeirra, þó með þeim undantekningum sem gerð er grein fyrir hér að neðan. Eftir upphaflega skráningu eru fjármálagerningar sem ekki teljast vera afleiðusamningar færðir með eftirfarandi hætti.

Fjármálagerningar eru færðir í ársreikning ef fyrirtækið gerist aðili að sanningsbundnum ákvæðum viðkomandi fjármálagernings. Fjáreignir eru felldar út ef sanningsbundinn réttur fyrirtækisins að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef fyrirtækið yfirfærir fjáreignirnar til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða nær allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldi á þeim felst. Bókhaldsskráning vegna hefðbundinna kaupa og sölu á fjáreignum er gerð á viðskiptadegi, þ.e. á þeim degi sem fyrirtækið skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignina. Fjárskuldbindingar eru felldar út úr ársreikningi ef þær skuldbindingar fyrirtækisins sem skilgreindar eru í samningi eru greiddar, falla úr gildi, er vísað frá eða þeim er aflétt.

Skýringar, frh.:

Til handbærs fjár teljast sjóður, markaðsverðbréf til skamms tíma og óbundnar innstæður. Gjaldkræfur yfirdráttur í banka, sem er órjúfanlegur hluti fjárstýringar fyrirtækisins, telst til handbærs fjár að því er varðar yfirlit um sjóðstreymi.

Í skýringu 6 er gerð grein fyrir reikningsskilaaðferðum vegna fjármunatekna og fjármagnsgjalda.

Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning

Fjármálagerningur er flokkaður sem fjáreign eða fjárskuld á gangvirði og gangvirðisbreytingar í gegnum rekstrarreikning ef um er að ræða veltufjáreign eða veltufjárskuld eða ef hann er við upphaflega skráningu í bókhald tilgreindur sem fjármálagerningur á gangvirði í gegnum rekstur. Fjármálagerningar eru tilgreindir á gangvirði í gegnum rekstur ef stýring þeirra og ákvörðun um kaup þeirra og sölu byggist á gangvirði þeirra. Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru færðar á gangvirði í efnahagsreikningi og gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning. Beinn viðskiptakostnaður er færður í rekstrarreikning eftir því sem hann fellur til.

Aðrir fjármálagerningar

Aðrir fjármálagerningar, sem ekki teljast til afleiðusamninga, eru færðir á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádraginni virðisrýrnun þegar við á.

Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda.

(ii) Afleiðusamningar

Fyrirtækið gerir afleiðusamninga til að verjast gjaldmiðla-, vaxta- og álverðsáhættu. Innbyggðar afleiður eru aðskildar frá grunnsamningum og færðar sérstaklega ef efnahagsleg einkenni og áhætta grunnsamningsins og innbyggðu afleiðunnar eru ekki nátengd og annar gerningur með sömu ákvæði og innbyggða afleiðan væri skilgreindur sem afleiða og blandaði gerningurinn er ekki metinn á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Við upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði. Viðskiptakostnaður þeim tengdur er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Eftir upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði. Gangvirðisbreytingar afleiðusamninga eru færðar í samræmi við það sem að neðan greinir.

Hagrænar varnir

Áhættuvamarreikningsskilum er ekki beitt vegna afleiðusamninga sem ætlað er að verja peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum. Gangvirðisbreytingar slíkra afleiðusamninga eru færðar meðal hreinna tekna og gjalda af fjáreignum og fjárskuldum í rekstrarreikningi.

Aðgreinanlegar innbyggðar afleiður

Gangvirðisbreytingar aðskildra innbyggðra afleiða eru færðar í rekstrarreikning þegar gangvirðisbreyting á sér stað, sjá skýringar 49 - 55 um áhættustýringu.

14. Ákvörðun gangvirðis

Nokkrar reikningsskilareglur og skýringar fyrirtækisins krefjast þess að gangvirði sé ákvarðað, bæði fyrir fjáreignir og fjárskuldir og aðrar eignir og skuldir. Gangvirði hefur verið ákvarðað vegna mats og/eða skýringa samkvæmt eftirfarandi aðferðum. Þar sem við á eru frekari upplýsingar um forsendur þær sem notaðar eru til að finna gangvirði eigna og skulda í skýringum sem á við þá eign eða skuld.

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem eru skráðar á virkum markaði er sama og skráð verð þeirra. Matsaðferðum er beitt á alla aðra fjármálagerninga við útreikning á gangvirði þeirra. Fjáreign eða fjárskuld telst vera skráð á virkum markaði ef opinbert verð er fáanlegt frá kauphöll eða öðrum óháðum aðila og verðið endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti á milli ótengdra aðila.

Skýringar, frh.:

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum á milli ótengdra aðila. Tekið er mið af verðmæti annarra fjármálagerna sem eru áþekkir þeim gerningi sem um ræðir, stuðst við aðferðir til að meta núvirt fjárstreymi eða aðrar verðmatsaðferðir sem beita má til að meta með áreiðanlegum hætti raunverulegt markaðsverðmæti. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerna. Fyrirtækið sannreynir reglulega matsaðferðir sínar og prófar þær með því að nota verð sem fengist hafa í viðskiptum á virkum markaði með sama gerning, án aðlagana eða breytinga, eða byggja á upplýsingum frá virkum markaði.

Áreiðanlegasta sönnun á gangvirði afleiðusamninganna í upphafi er kaupverðið, nema gangvirði gerningsins sé sannanlegt með samanburði við önnur skráð og nýleg markaðsviðskipti á sama fjármálagerningi eða byggt á matsaðferð þar sem breytur byggja eingöngu á markaðsgögnum. Þegar slík gögn eru fyrir hendi, færir fyrirtækið hagnað eða tap á upphaflegum skráningardegi gerninga.

15. Birgðir

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluvirði, hvoru sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða er byggt á fyrst inn fyrst út (FIFO) reglunni og tekur til kostnaðar sem stofnað hefur verið til við kaup birgðanna og við að koma þeim á sölustað og í söluhæft ástand.

16. Handbært fé

Sjóður, markaðsverðbréf til skamms tíma og óbundnar innstæður teljast til handbærs fjár.

17. Eigið fé

Eigið fé samstæðunnar skiptist í eigendaframlög, annað eigið fé og hlutdeild minnihluta. Stofnfé móðurfélagsins er 36.364 milljónir króna og var það endurmetið til ársloka 2006.

18. Hlunnindi starfsmanna

(i) *Iðgjaldatengd lífeyriskerfi*

Kostnaður vegna framlaga í iðgjaldatengd lífeyriskerfi er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

(ii) *Réttindatengd lífeyriskerfi*

Skuldbinding fyrirtekisins vegna réttindatengdra lífeyriskerfa er reiknuð sérstaklega með því að áætla framtíðarvirði lífeyrisréttinda sem núverandi og fyrrverandi starfsmenn hafa áunnið sér á yfirstandandi og fyrri tímabilum. Réttindin eru afvöxtuð til að finna núvirði þeirra. Tryggingastærðfræðingur hefur reiknað skuldbindinguna á grundvelli aðferðar sem miðast við áunnin réttindi. Breytingar á skuldbindingunni eru færðar í rekstrarreikning þegar þær falla til.

19. Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikning þegar fyrirtækinu ber lagaleg skylda eða hefur tekið á sig skuldbindingu vegna liðinna atburða, líkur eru taldar á að til greiðslu þeirra komi og hægt er að mæla hana með ábyggilegum hætti. Skuldbindingin er metin út frá væntu framtíðarfjárflæði, sem er núvirt með vöxtum sem endurspeglar markaðsvexti og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni.

20. Starfsþáttayfirlit

Starfsþáttur er aðgreinanlegur hluti samstæðunnar sem fæst annaðhvort við að útvega einstaka vöru eða þjónustu (rekstrarstarfsþáttur) eða við að útvega vörur eða þjónustu innan ákveðins efnahagslegs umhverfis (landsvæðisstarfsþáttur) og er hann háður áhættuþáttum og afkomu sem eru ólík því sem fylgir öðrum starfsþáttum. Aðalstarfsþáttur samstæðunnar byggir á rekstrarstarfsþáttum.

Viðskipti á milli starfsþátta eru verðlögð eins og um óskylda aðila væri að ræða.

Skýringar, frh.:

21. Reikningsskilastaðlar

Eftirfarandi eru nýir staðlar, breytingar á stöðlunum og túlkanir á þeim sem hafa ekki enn tekið gildi og hafa þar af leiðandi ekki áhrif á gerð þessa ársreiknings.

Nýir reikningsskilastaðlar og túlkanir á þeim sem hafa verið innleidd á árinu 2007:

IFRS 7 Fjármálagerningar: Upplýsingagjöf og breytingar á *IAS 1 Framsetning reikningsskila: fjármagnsupplýsingar* gilda um ársreikning samstæðunnar 2007. Innleiðingin hefur áhrif á eðli og umfang skýringa í ársreikningi en ekki á afkomu og fjárhagsstöðu samstæðunnar. Samanburðarfjárhæðir eru settar fram í samræmi við ákvæði staðlanna.

IFRIC 7 - 10 tóku gildi á árinu 2007 en höfðu ekki áhrif á ársreikning samstæðunnar.

Nýir reikningsskilastaðlar og túlkanir sem hafa ekki verið innleiddir af samstæðunni fyrir gildistöku þeirra.

Eftirfarandi reikningsskilastaðlar, breytingar á reikningsskilastöðlum og túlkanir á þeim hafa ekki tekið gildi í árslok 2007 og hafa ekki verið notaðir við gerð þessa ársreiknings:

IFRS 8 Starfsþættir. Gerð er krafa um að upplýsingar séu settar fram með sambærilegum hætti og þær berast lykilstjórnendum samstæðunnar. Í ársreikningi eru veittar upplýsingar um rekstrarstarfsþætti samanber skýringu 23. Eftir innleiðingu staðalsins verða veittar upplýsingar um orkuframleiðslu og orkuflutning. *IFRS 8* mun gilda um ársreikning samstæðunnar 2009.

IAS 1 Framsetning reikningsskila (endurbætt 2007) kemur í stað *IAS 1 Framsetning reikningsskila* (endurbætt 2003) með breytingum frá 2005. *IAS 1* (endurbætt 2007) setur fram almennar kröfur og leiðbeiningar um framsetningu og uppbyggingu reikningsskila og lágmarkskröfur um innihald þeirra. Meginbreyting endurbættis *IAS 1* er krafa um að veita upplýsingar um allar breytingar á eigin fé sem ekki tengjast hluthöfum (breytingar á eigin fé sem stafa ekki af viðskiptum við hluthafa í stöðu þeirra sem hluthafar) í einu eða tveimur yfirlitum: hvort sem er í einu yfirliti yfir heildarafkomu eða í rekstrarreikningi sem og yfirliti yfir heildarafkomu. Ólíkt núgildandi *IAS 1* verður óheimilt að birta eingöngu hluta heildarafkomu í eiginfjáryfirliti. Verði endurbættur *IAS 1* staðfestur af Evrópusambandinu mun hann gilda um ársreikning samstæðunnar 2009 og mun væntanlega hafa áhrif á rekstrarreikning samstæðunnar og eiginfjáryfirlit.

Í endurbættum *IAS 23 Lántökukostnaður* er felld niður heimild til að gjaldfæra lántökukostnað og þess krafist að félag eignfæri lántökukostnað sem tengist beint kaupum, smíðum eða framleiðslu eignfærsluhæfrar eignar sem hluta af kostnaðarverði eignarinnar. Verði endurbættur *IAS 23* staðfestur af Evrópusambandinu mun hann gilda um ársreikning samstæðunnar 2009 og fela í sér breytingar á reikningsskilaaðferðum hennar. Verður staðlinum beitt við eignfærslu lántökukostnaðar sem stofnað er til eftir gildistöku breytingarinnar.

Í endurbættum *IFRS 2 Eignarhlutatengd greiðsla - ávinnslutími og ógilding* (janúar 2008) eru skilgreind hugtökin ávinnslutími og reikningshaldleg meðferð þess þegar samningar um eignahlutatengdar greiðslur eru ógiltir. Verði endurbættur *IFRS 2* staðfestur af Evrópusambandinu mun hann gilda um ársreikning samstæðunnar 2009, með afturvirkri beitingu. Ekki er gert ráð fyrir að endurbættur *IFRS 2* muni hafa áhrif á samstæðureikninginn.

IFRS 3 Sameiningar fyrirtækja (endurbætt 2008) og tilheyrandi breytingar í *IAS 27 Samstæðureikningsskil og aðgreind reikningsskil* felur í sér breytingar á reikningsskilum við sameiningu fyrirtækja og fyrir hluthafa sem fara ekki með yfirráð eða eru minnihlutaeigendur. Helstu breytingar frá *IFRS 3* (2004) og *IAS 27* (2003) eru eftirfarandi:

- *IFRS 3* (2008) gildir einnig um sameiningar fyrirtækja þar sem hlut eiga að máli einungis gagnkvæmar einingar og þar sem sameiningu fyrirtækja er náð fram með samkomulagi þar um;
- Skilgreiningin á sameiningum fyrirtækja hefur verið breytt þannig að aukin áhersla er á að yfirráð séu til staðar;
- Skilgreiningin á rekstri hefur verið breytt;

Skýringar, frh.:

- Kostnaður sem fellur til hjá yfirtökufélagi við sameiningu telst ekki vera hluti af kostnaði við kaupin;
- Kaup á viðbótarhlut eftir að sameining hefur átt sér stað er fært sem eiginfjárviðskipti
- Sala á hlut þegar yfirráð eru ennþá fyrir hendi er fært sem eiginfjárviðskipti;
- Nýrra skýringa er þörf.

Ef IFRS 3 (endurbætt 2008) og tilheyrandi breytingar á IAS 27 verða staðfestar af Evrópusambandinu munu þær gilda um ársreikning samstæðunnar 2010. Bókfært verð eigna og skulda sem urðu til við sameiningar fyrirtækja fyrir innleiðingu IFRS 3 (endurbætt 2008) verða ekki endurgerðar en breytingar á IAS 27 gilda flestar afturvirkir. Áhrif á ársreikning samstæðunnar hafa ekki verið metin.

IFRIC 11 IFRS 2 - *Viðskipti með eigin hluti í samstæðu* krefst þess að eignarhlutatengdar greiðslur þar sem félag fær vörur eða þjónustu sem greiðslu fyrir eigin eiginfjárgerninga skuli færa sem eignarhlutatengda greiðslu, sem gerð er upp með eigin hlutum, óháð því hvernig eiginfjárgerninganna er aflað. IFRIC 11 gildir fyrir ársreikning samstæðunnar 2008, og krefst afturvirkra leiðréttinga. Ekki er gert ráð fyrir að túlkunin muni hafa áhrif á samstæðureikninginn.

IFRIC 12 *Samningar um þjónustuúvilnun* birtir leiðbeiningar um færslu og mat tiltekinna atriða sem upp koma við færslu þjónustusamninga opinberra aðila við einkaaðila. Verði IFRIC 12 staðfestur af Evrópusambandinu mun hann gilda um ársreikning samstæðunnar 2008 og mun væntanlega ekki hafa nein áhrif á samstæðureikninginn.

IFRIC 13 *Tryggðakerfi* fjallar um reikningsskil félaga sem reka, eða taka með öðrum hætti þátt í, tryggðarkerfi fyrir viðskiptamenn sína. Það tengist tryggðarkerfum þar sem viðskiptamennirnir geta endurheimt inneign sína með afsláttum af vörum og þjónustu eða ókeypis vörum og þjónustu. Verði IFRIC 13 staðfestur af Evrópusambandinu mun hann gilda um ársreikning samstæðunnar 2009 og mun væntanlega ekki hafa nein áhrif á samstæðureikninginn.

IFRIC 14 IAS 19 - *Takmörkun á réttindatengdum eignum, ákvæði um lágmarksfjármögnun og samspil þeirra* skýrir hvenær endurgreiðslur eða lækkun framtíðariðgjalda í tengslum við réttindatengdar eignir skuli telja mögulegar og leiðbeinir um áhrif ákvæða um lágmarks fjármögnun slíkra eigna. Túlkunin fjallar einnig um það þegar ákvæði um lágmarks fjármögnun geta leitt til skuldar. Verði IFRIC 14 staðfestur af Evrópusambandinu mun hann gilda um ársreikning samstæðunnar 2008 og krefjast afturvirkra leiðréttinga. Áhrif á ársreikning samstæðunnar hafa ekki verið metin.

22. Mat stjórnenda og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Stjórnendur samstæðunnar taka ákvarðanir, meta og gefa sér forsendur sem geta haft áhrif á liði í efnahagsreikningi samstæðunnar á næsta tímabili. Stjórnendur endurmeta reglulega ákvarðanir og mat byggt á reynslu fyrri ára og öðrum viðeigandi þáttum, svo sem væntingum um framtíðaratburði þegar ákvarðanir um mat og forsendur eru teknar.

Gangvirði afleiðusamninga

Gangvirði afleiðusamninga sem ekki eru skráðir á virkum mörkuðum er ákvarðað með notkun matsaðferða, sem eru endurskoðaðar reglulega af hæfu óháðu starfsfólki. Öll matslíkön sem eru notuð þurfa að vera samþykkt og prófuð til að tryggja að niðurstöðurnar endurspegli þau gögn sem notuð voru.

Starfspáttayfirlit

23. Starfspáttayfirlit

Starfspáttayfirlit eru birtar eftir sviðum. Aðal starfspáttayfirlit er birt eftir eðli rekstar og byggir það á skipulagi og innri upplýsingagjöf samstæðunnar.

Verðlag í viðskiptum milli starfspátta er ákvarðað eins og um óskylda aðila væri að ræða.

Skýringar, frh.:

Rekstrarafkoma starfsþátta tekur til þátta sem heyra beint undir ákveðna starfsþætti og til þeirra liða sem hægt er að skipta á milli starfsþátta með rökrænum hætti. Eignum og skuldum samstæðunnar er á sama hátt skipt á starfsþætti miðað við fyrrgreindar forsendur.

Rekstrarstarfsþættir

Árið 2007	Orku- framleiðsla	Orku- flutningur	Jöfnunar- færslur	Samtals
Tekjur frá þriðja aðila	18.886	3.981		22.867
Tekjur innan samstæðunnar	1.825	2.983	(4.808)	0
Tekjur starfsþátta	20.711	6.964	(4.808)	22.867
Rekstrargjöld starfsþátta	(7.887)	(3.480)	4.808	(6.559)
EBITDA	12.824	3.484		16.308
Afskriftir	(3.884)	(1.207)	8	(5.082)
Afkoma starfsþátta, EBIT	8.940	2.277	8	11.226
Eignir starfsþátta	314.441	49.260	(45.307)	318.394
Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum	388	41	0	429
Eignir samtals	314.829	49.301	(45.307)	318.823
Starfsþáttaskuldir	212.998	44.314	(37.698)	219.614
Skuldir samtals	212.998	44.314	(37.698)	219.614
Fjárfestingar	26.836	6.691	(510)	33.017
Afskriftir rekstrarfjármuna	(3.161)	(1.188)	8	(4.340)
Afskriftir óefnislegra eigna	(27)	(18)		(45)
Virðisrýmun óefnislegra eigna	(696)	(1)		(697)
Árið 2006				
Tekjur frá þriðja aðila	17.439	3.859		21.298
Innri sala	1.394	2.554	(3.948)	0
Tekjur starfsþátta	18.833	6.413	(3.948)	21.298
Rekstrargjöld starfsþátta	(7.403)	(2.919)	3.948	(6.374)
EBITDA	11.430	3.494		14.924
Afskriftir	(3.607)	(1.166)	3	(4.770)
Afkoma starfsþátta, EBIT	7.823	2.328	3	10.154
Eignir starfsþátta	263.284	41.807	(40.188)	264.903
Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum	412	32	0	444
Eignir samtals	263.696	41.839	(40.188)	265.347
Starfsþáttaskuldir	193.168	36.454	(35.158)	194.464
Skuldir samtals	193.168	36.454	(35.158)	194.464
Fjárfestingar	43.133	6.881	(4.632)	45.382
Afskriftir rekstrarfjármuna	(2.957)	(1.160)	3	(4.114)
Afskriftir óefnislegra eigna	(12)	(6)		(18)
Virðisrýmun óefnislegra eigna	(638)	0		(638)

Skýringar, frh.:

Aðrar tekjur

24. Aðrar tekjur greinast þannig:	2007	2006
Tekjur af verksölu, húsaleigutekjur o.fl.	418	310
Söluhagnaður rekstrarfjármuna	2	684
Aðrar tekjur samtals	<u>420</u>	<u>994</u>

Laun og launatengd gjöld

25. Heildarfjöldi starfsmanna greinist þannig:

Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	347	338
Fjöldi stöðugilda miðað við heilsdagsstörf í árslok	301	287

26. Heildarlaun starfsmanna greinast þannig:

Laun	2.515	2.253
Iðgjaldatengdar greiðslur	291	232
Réttindatengdar greiðslur	98	99
Hækkun lífeyrisskuldbindingar	185	230
Önnur launatengd gjöld	<u>236</u>	<u>242</u>
	<u>3.325</u>	<u>3.056</u>

Laun stjórnar, forstjóra, staðgengils forstjóra og framkvæmdastjóra greinast þannig:

Laun stjórnar móðurfélags	9	10
Laun stjórnar tveggja dótturfélaga	6	5
Laun og hlunnindi forstjóra móðurfélags	20	18
Laun staðgengils forstjóra og fimm framkvæmdastjóra móðurfélags	85	76
Laun og hlunnindi forstjóra og þriggja framkvæmdastjóra í dótturfélögum	55	49

Laun skiptast þannig:

Orkusvið	1.081	928
Flutningskerfi	910	755
Almennar rannsóknir	95	98
Annar rekstrarkostnaður	<u>1.239</u>	<u>1.275</u>
	<u>3.325</u>	<u>3.056</u>

Skýringar, frh.:

Annar rekstrarkostnaður

27. Annar rekstrarkostnaður greinist þannig:	2007	2006
Yfirstjórn og stoðdeildir	285	237
Fjármálasvið	242	245
Starfsmannasvið	84	82
Upplýsingasvið	193	127
Verkfræði- og framkvæmdasvið	135	282
Eftirlaun og lífeyrishækkningar	288	328
Annar sameiginlegur kostnaður	56	112
	<u>1.283</u>	<u>1.413</u>
Annar rekstrarkostnaður í dótturfélögum	518	681
Afskriftir	183	144
	<u>1.984</u>	<u>2.238</u>
Þóknun til endurskoðenda greinist þannig:		
Endurskoðun ársreiknings	15	12
Könnun á árshlutareikningi	5	0
Önnur þjónusta	7	15
	<u>27</u>	<u>27</u>

Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)

28. Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) greinast þannig:		
Vaxtatekjur	<u>389</u>	<u>453</u>
Vaxtagjöld	(9.602)	(8.252)
Ábyrgðargjald til eigenda	(419)	(366)
Eignfært á nýbyggingar	<u>4.305</u>	<u>2.941</u>
Vaxtagjöld samtals	<u>(5.716)</u>	<u>(5.677)</u>
Gjaldeyrismunur	13.892	(17.817)
Gangvirðisbreyting afleiðusamninga	18.769	6.791
Gangvirðisbreytingar hlutabréfa	(57)	(27)
Söluhagnaður eignarhluta í hlutdeildarfélagi	<u>357</u>	<u>0</u>
Hreinar tekjur (gjöld) af fjáreignum og fjárskuldum	<u>32.961</u>	<u>(11.053)</u>
Áhrif hlutdeildarféлага	(4)	(56)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	<u>27.630</u>	<u>(16.333)</u>

Vaxtakostnaður af nýju lánsfé vegna mannvirkja í byggingu var um 4,55%. Eignfærður vaxtakostnaður að viðbættu álagi vegna ábyrgðargjalds nam 4,80% af bundnu fé í mannvirkjum í byggingu.

Skýringar, frh.:

Tekjuskattur

29. Tekjuskattur færður í rekstrarreikning greinist þannig:		2007	2006
Tekjuskattur til greiðslu		(15)	(1)
Hækkun (lækkun) tekjuskattseignar		(10.367)	17.189
(Gjaldfærður)/tekjufærður tekjuskattur í rekstrarreikningi		(10.382)	17.188
Virkt skatthlutfall	2007		2006
Hagnaður ársins	28.474		11.009
Skatteign við upphaf skattskyldu			(15.812)
Tekjuskattur ársins	10.382		(1.376)
Hagnaður (tap) fyrir tekjuskatt	38.856		(6.179)
Tekjuskattur skv. gildandi skatthlutfalli móðurfélags	26,0%	10.103	26,0% (1.607)
Ófrádráttarbær kostnaður	-0,2%	71	-0,2% 13
Áhrif mismunandi skatthlutfalls innan samstæðu	-0,1%	48	0,5% (28)
Aðrir liðir	1,0%	160	-4,0% 246
Virkur tekjuskattur	26,7%	10.382	22,3% (1.376)

Fastafjármunir

30. Rekstrarfjármunir, stofnverð þeirra og afskriftir greinast þannig:

	Aflstöðvar	Flutnings- kerfi	Fjarskipta- búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Staða 1.1.2006	167.872	23.504	692	4.553	196.621
Áhrif innleiðingar IFRS	(881)	397	0	(127)	(611)
Staða 1.1.2006	166.991	23.901	692	4.426	196.010
Viðbætur á árinu	271	9	42	888	1.210
Flutt af rekstrarfjármunum í byggingu	0	5.548	0	(5)	5.543
Selt og aflagt	0	(52)	0	(903)	(955)
Staða 31.12.2006	167.262	29.406	734	4.406	201.808
Viðbætur á árinu	466	3.054	55	497	4.072
Flutt af rekstrarfjármunum í byggingu	105.930	10.117	0	(9)	116.038
Selt og aflagt	0	0	0	(94)	(94)
Staða 31.12.2007	273.658	42.577	789	4.800	321.824
Afskriftir og virðisrýrnun					
Staða 1.1.2006	85.748	1	240	1.398	87.387
Áhrif innleiðingar IFRS	0	0	0	(85)	(85)
Staða 1.1.2006	85.748	1	240	1.313	87.302
Afskriftir ársins	2.813	1.070	53	178	4.114
Selt og aflagt	0	0	0	(253)	(253)
Staða 31.12.2006	88.561	1.071	293	1.238	91.163
Afskriftir ársins	3.018	1.067	52	202	4.339
Selt og aflagt	0	0	0	(81)	(81)
Staða 31.12.2007	91.579	2.138	345	1.359	95.421

Skýringar, frh.:

Fastafjármunir í rekstri greinast þannig:

<i>Bókfært verð</i>	Aflstöðvar	Flutningskerfi	Fjarskiptabúnaður	Aðrar eignir	Samtals
1.1.2006	81.243	23.900	452	3.113	108.708
31.12.2006 og 1.1.2007	78.701	28.335	441	3.168	110.646
31.12.2007	182.079	40.439	444	3.441	226.403

Fasteignamat og vátryggingaverð

Fasteignamat þeirra eigna fyrirtækisins sem metnar eru í fasteignamati nam 26,4 milljörðum króna í árslok 2007. Vátryggingafjárhæð eigna fyrirtækisins er um 324 milljarðar króna að meðtalinni framkvæmdatryggingu vegna Kárahnjúkavirkjunar í árslok 2007.

31. Óefnislegar eignir greinast þannig:

	Eignfærður undirbúningskostnaður	Vatns- og jarðhitaréttindi	Hugbúnaður	Samtals
<i>Kostnaðarverð</i>				
Staða 1.1.2006	3.178	881	0	4.059
Áhrif innleiðingar IFRS	(82)		126	44
Staða 1.1.2006	3.096	881	126	4.103
Viðbætur á árinu	957	0	93	1.050
Staða 31.12.2006	4.053	881	219	5.153
Viðbætur á árinu	1.773	1.634	134	3.541
Millifært á mannvirki í byggingu á árinu	(12)	0	0	(12)
Staða 31.12.2007	5.814	2.515	353	8.682
<i>Afskriftir og virðisrýrnun</i>				
Staða 1.1.2006	1.363	0	0	1.363
Áhrif innleiðingar IFRS	0	0	86	86
Staða 1.1.2006	1.363	0	86	1.449
Afskriftir og virðisrýrnun á árinu	638	0	18	656
Staða 31.12.2006	2.001	0	104	2.105
Afskriftir og virðisrýrnun á árinu	697	0	45	742
Staða 31.12.2007	2.698	0	149	2.847
<i>Bókfært verð</i>				
1.1.2006	1.733	881	40	2.654
31.12.2006 og 1.1.2007	2.052	881	115	3.047
31.12.2007	3.116	2.515	204	5.835

Skýringar, frh.:

32. Afskriftir samstæðunnar sundurliðast þannig í milljónum króna:	2007	2006
Aflstöðvar	3.018	2.813
Flutningsvirki	1.067	1.070
Fjarskiptabúnaður	52	53
Aðrar eignir	202	178
Afskrift eigna í rekstri	4.340	4.114
Virðisrýmun á undirbúningskostnaði	697	638
Afskriftir hugbúnaðar	45	18
	<u>5.082</u>	<u>4.770</u>

Afskriftir samstæðunnar skiptast þannig á svið í milljónum króna:

Orkusvið	3.063	2.860
Flutningskerfi	1.140	1.128
Almennar rannsóknir	696	638
Annar rekstrarkostnaður	183	144
	<u>5.082</u>	<u>4.770</u>

33. Afleiðusamningar í efnahagsreikningi sundurliðast þannig:

Eignir

Innbyggðir afleiðusamningar í raforkusamningum	42.504	21.899
Gjaldmiðlasamningar	5.820	2.345
Vaxtaskiptasamningar	301	130
Aðrir afleiðusamningar	169	0
	<u>48.794</u>	<u>24.374</u>

Skipting afleiðusamninga er eftirfarandi:

Langtímahluti afleiðusamninga	40.890	19.590
Skammttímahluti afleiðusamninga	7.904	4.784
	<u>48.794</u>	<u>24.374</u>

Skuldir

Innbyggðir afleiðusamningar í raforkusamningum	1.264	923
Álvarnir	7.530	10.690
Gjaldmiðlasamningar	32	1.088
Vaxtaskiptasamningar	1.324	0
Aðrir afleiðusamningar	169	0
	<u>10.319</u>	<u>12.701</u>

Skipting afleiðusamninga er eftirfarandi:

Langtímahluti afleiðusamninga	6.522	7.280
Skammttímahluti afleiðusamninga	3.797	5.421
	<u>10.319</u>	<u>12.701</u>

Skýringar, frh.:

Eignarhlutir í félögum

34. Eignarhlutir hlutdeildarfélaganna sem færðir eru samkvæmt hlutdeildaraðferð innan samstæðunnar eru eftirfarandi:

	2007		2006	
	Eignar- hlutur	Bókfært verð	Eignar- hlutur	Bókfært verð
Peistareykir ehf.	32,0%	289	32,0%	259
Netorka hf.	40,8%	45	40,0%	36
HydroKraft Invest hf.	50,0%	95	-	-
Enex hf.		-	24,3%	149
		<u>429</u>		<u>444</u>

Afkoma hlutdeildarfélaganna er óveruleg í samstæðunni, en hlutdeild í tapi þeirra nam samtals 4 milljónum króna árið 2007 og 56 milljónum króna árið 2006. Á árinu var hlutabréfaeign í Enex hf. seld og nam söluhagnaðurinn 357 milljónum króna.

Eignarhlutir í öðrum félögum greinast þannig:

	2007		2006	
	Eignar- hlutur	Bókfært verð	Eignar- hlutur	Bókfært verð
Farice hf.	9,4%	124	1,3%	1
Neyðarlínan hf.	7,9%	50	7,9%	50
Orkuvörður ehf.	9,0%	20	-	-
DMM Lausnir ehf.	17,8%	36	6,7%	12
Vistorka hf.	14,8%	35	13,6%	31
Önnur félög (5/6)		30		39
Eignarhlutir í öðrum félögum samtals		<u>295</u>		<u>133</u>
Virðisrýrnun hlutabréfaeignar		(152)		(76)
		<u>143</u>		<u>57</u>

Hlutabréfaeign hefur verið lækkuð um virðisrýrnun, samtals 152 milljónir króna vegna óvissu um framtíðarstöðu einstakra félaga, en sum félögin eru stofnuð um áhættusöm nýsköpunarverkefni.

Dótturfélög Landsvirkjunar eru eftirfarandi:

	Eignar- hlutur	Bókfært verð
Fjarski ehf.	100,0%	233
Icelandic Power Insurance Ltd.	100,0%	338
Íslensk jarðhitatekni ehf.	74,0%	16
Landsnet hf.	64,7%	3.228
Landsvirkjun Power ehf.	100,0%	2.001
		<u>5.816</u>

Skýringar, frh.:

Skatteign

35. Breyting skatteignarinnar á árinu greinist þannig:	2007	2006
Reiknuð skatteign í ársbyrjun	16.987	(3)
Reiknuð skatteign vegna innleiðingar IFRS	0	(199)
Reiknaður tekjuskattur	(10.382)	17.188
Greiddur tekjuskattur	15	1
Reiknuð skatteign í árslok	<u>6.621</u>	<u>16.987</u>
Reiknuð skatteign félagsins skiptist þannig:		
Yfirfæranlegt skattalegt tap	2.108	3.782
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	12.511	15.363
Afleiðusamningar	(8.694)	(2.801)
Aðrir liðir	696	643
Reiknuð skatteign í árslok	<u>6.621</u>	<u>16.987</u>

Veltufjármunir

36. Birgðir

Birgðir greinast þannig:

Olúbirgðir	35	35
Varahlutir og rekstrarvörubirgðir	328	328
Varúðarniðurfærsla	(26)	0
	<u>337</u>	<u>363</u>

37. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

Viðskipta- og aðrar skammtímakröfur greinast þannig:

Nafnverð viðskiptakrafna	3.747	3.392
Aðrar skammtímakröfur	800	3.411
	<u>4.547</u>	<u>6.803</u>

Í árslok 2007 voru 95% viðskiptakrafna yngri en 30 daga og nánast engin krafa eldri en 60 daga.

38. Handbært fé

Handbært fé greinist þannig:

Bankainnstæður	5.668	3.128
Markaðsverðbréf	5.466	1.520
	<u>11.134</u>	<u>4.648</u>

Skýringar, frh.:

Eigið fé

39. Móðurfélagið er sameignarfyrtæki ríkissjóðs og Eignarhluta ehf. Á ríkissjóður 99,9% eignarhluta í félaginu og Eignarhlutir ehf. 0,1%. Félagið er sjálfstæður skattaðili.

40. Langtímaskuldir greinast þannig eftir gjaldmiðlum:

	Loka- gjaldddagi	2007 Meðal- vextir	Eftir- stöðvar	2006 Meðal- vextir	Eftir- stöðvar
Skuldir í ISK,verðtryggt	2009-2020	3,8%	34.940	4,5%	32.940
Skuldir í ISK,óverðtryggt	2008-2009	13,3%	472	6,8%	472
Skuldir í CHF	2011-2022	2,5%	5.484	2,5%	2.405
Skuldir í EUR	2008-2026	4,2%	97.756	3,7%	86.297
Skuldir í GBP	2011-2016	11,4%	1.177	11,4%	1.310
Skuldir í JPY	2010-2011	1,6%	2.720	1,6%	2.945
Skuldir í USD	2008-2026	4,8%	48.602	5,7%	45.064
			<u>191.151</u>		<u>171.433</u>
Afborganir næsta árs			(21.534)		(4.330)
Skuldir til langs tíma samtals			<u>169.617</u>		<u>167.103</u>

Vaxtakjör af lánum móðurfyrirtækisins eru frá 1,0-14,5%. Að jafnaði voru nafnvextir á tímabilinu um 4,69% en þeir voru um 4,63% árið áður.

Reykjavíkurborg og Akureyrarbær bera einfalda ábyrgð með ríkissjóði á öllum skuldbindingum Landsvirkjunar sem stofnað var til fyrir árslok 2006. Frá upphafi árs 2007 bera ríkissjóður og Eignarhlutir ehf. einfalda ábyrgð á öllum skuldbindingum Landsvirkjunar sem stofnað er til eftir þann tíma.

41. Samkvæmt lánasamningum eiga afborganir langtímaskulda að vera sem hér segir í milljónum króna:

	2007	2006
2007	-	4.330
2008	21.534	18.919
2009	1.647	1.732
2010	10.622	11.158
2011	14.151	15.468
2012	11.767	-
Síðar	<u>131.430</u>	<u>119.826</u>
	<u>191.151</u>	<u>171.433</u>

Eins og undanfarin ár er gert ráð fyrir endurfjármögnun móðurfélagsins á langtímaskuldum til lengingar lánstíma. Því má gera ráð fyrir að dreifing afborgana verði önnur en að ofan greinir.

Skýringar, frh.:

42. Lífeyrisskuldbinding

Skuldbinding fyrirtækisins til greiðslu verðbóta á eftirlaun lífeyrisþega sem réttindi eiga hjá lífeyrissjóðum ríkis- og bæjarstarfsmanna nam 2.365 millj. kr. í árslok 2007 samkvæmt mati tryggingastærðfræðings, en við útreikningana er miðað við áætlaðar launa- og verðlagsbreytingar í framtíðinni. Vextir umfram hækkun verðlags eru taldir 3,5% og hækkun launa umfram hækkun verðlags er metin 1,5% á ári til jafnaðar. Forsendur um lífslíkur og dánartíðni eru í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Lífeyrisaldur er reiknaður 68 ár hjá þeim sjóðfélögum sem eru virkir en 65 ár fyrir þá sjóðfélaga sem látið hafa af störfum og eiga geymd réttindi. Er þetta í samræmi við viðmiðanir hjá LSR. Skuldbindingin í ársbyrjun nam 2.180 milljónum króna og hefur því hækkað á árinu um 185 milljónir króna en auk þess voru greiddar 98 milljónir króna og eru því samtals gjaldfærðar 283 milljónir króna á árinu 2007.

Lífeyrisskuldbinding 5 ára yfirlit

	2007	2006	2005	2004	2003
Núvirði skuldbindingar	2.365	2.180	1.951	1.779	1.691

43. Skuldbinding vegna niðurrifs

<i>Breyting skuldbindingar vegna niðurrifs greinist þannig:</i>	2007	2006
Staða 1.1.	420	397
Gjaldfært á tímabilinu	27	23
Staða 31.12.	447	420

Í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla skal stofnverð varanlegra rekstrarfjármuna innifela áætlaðan kostnað við niðurrif þeirra að lokinni notkun. Áætlaður niðurrifskostnaður háspennulína hefur verið metinn og núvirtur miðað við forsendur um endingartíma. Á móti hefur verið færð upp skuldbinding meðal langtímaskulda. Í rekstrarreikning er færð til gjalda hækkun á skuldbindingunni sem nemur núrvirðingu auk afskrifta á niðurrifskostnaði.

44. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir greinast þannig:

Viðskiptaskuldir	7.984	4.633
Víxilskuld	3.466	0
Áfallnir vextir	2.765	2.358
Aðrar skammtímaskuldir	1.116	739
	<u>15.331</u>	<u>7.730</u>

Skýringar, frh.:

45. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Hlutdeildarfélag og lykilstjórnendur teljast vera tengdir aðilar fyrirtækisins.

Viðskipti við lykilstjórnendur

Greiðslur til lykilstjórnenda

Auk þess að þiggja laun njóta forstjórar og framkvæmdarstjórar fyrirtækisins bifreiðahlunninda.

Önnur viðskipti við tengda aðila

<i>Sala á vöru og þjónustu</i>	2007	2006
Hlutdeildarfélag	61	21
<i>Kostnaður</i>		
Hlutdeildarfélag	3	3
<i>Viðskiptakröfur</i>		
Hlutdeildarfélag	21	8
<i>Viðskiptaskuldir</i>		
Hlutdeildarfélag	0	4

Önnur mál

46. Þann 22. ágúst 2007 kvað sérstök matsnefnd upp úrskurð um fjárhæð bóta fyrir vatnsréttindi vegna Kárahnjúkavirkjunar og skiptingu þeirra milli eigenda. Matsfjárhæðin í heild nam ríflega 1,6 milljörðum króna. Flestir eigendur vatnsréttinda á Jökuldal og þrír í Fljótsdal tilkynntu að þeir myndu ekki sætta sig við niðurstöðu matsnefndarinnar og höfðu dómsmál fyrir 22. febrúar 2008. Voru 40 mál þingfest í Héraðsdómi Austurlands 15. janúar 2008. Um er að ræða eigendur um þriðjungs vatnsréttindanna.

Uppgjör bóta fyrir landsréttindi vegna Háslóns í landi Brúar á Jökuldal er í biðstöðu í kjölfar úrskurðar óbyggðanefndar sem taldi landið vera þjóðlendu. Á þann úrskurð munu landeigendur láta reyna fyrir dómstólum.

47. Á árinu 2003 hófust virkjunarframkvæmdir við Kárahnjúka í framhaldi af gerð orkusölusamnings við Fjarðaál, dótturfélag Alcoa. Þar hefur verið reist 690 MW aflstöð og jafnframt lagðar flutningslínur til Reyðarfjarðar. Fimm af sex vélum virkjunarinnar voru gangsettar á fjórða ársfjórðungi 2007 og síðasta vélin var gangsett í febrúar 2008. Nánari lýsingar á magntölum og framkvæmdum er að finna á heimasíðu virkjunarinnar www.karahnjukar.is.

Eignfærður byggingakostnaður þess hluta Kárahnjúkavirkjunar sem tekinn var í rekstur í nóvember nam 106 milljörðum króna í nóvember 2007. Í lok ársins 2007 nam byggingarkostnaður þess hluta virkjunarinnar sem ekki er búið að taka í rekstur rúmum 13 milljörðum króna. Byggingakostnaður vegna flutningsvirkja í byggingu nam 1,5 milljörðum króna.

48. Atburðir eftir lok reikningskiladags

Engin atriði hafa komið fram eftir dagsetningu efnahagsreiknings sem krefjast myndu lagfæringar eða breytingar á ársreikningi 2007.

49. Áhættustýring

Eitt það mikilvægasta í skilvirkri áhættustjórnun er greining áhættuþátta, mæling áhættu, viðbrögð til að takmarka áhættuna og eftirlit með henni. Stjórn fyrirtækisins hefur samþykkt stefnu við áhættustýringu sem byggir á eftirfarandi þáttum:

- Að áhætta sé skilgreind og uppruni hennar þekktur
- Að notaðar séu viðurkenndar aðferðir til mælingar á áhættu
- Að beitt sé virkri stýringu í samræmi við heimildir
- Að virkt eftirlit með áhættuþáttum sé tryggt
- Að upplýsingagjöf til áhættustjórnar og stjórnar sé regluleg og ítarleg

Í stefnu Landsvirkjunar um áhættustýringu eru skilgreind ásættanleg áhættumörk í hverjum áhættuflokki í samræmi við skilgreind markmið um æskilega langtímastöðu. Stjórn fyrirtækisins fær reglulega yfirlit þar sem áhætta félagsins og árangur áhættustýringar er metinn.

Ákvörðunartaka og eftirlit varðandi framkvæmd áhættustýringar er í höndum áhættustjórnar. Í áhættustjórn sitja forstjóri, staðgengill forstjóra og framkvæmdastjóri fjármálasviðs. Forstjóri er formaður áhættustjórnar. Dagleg áhættustýring er í höndum yfirmanns áhættustýringar.

Áhættustýring hefur það meginmarkmið að greina, stýra og fylgjast með áhættu Landsvirkjunar í þeim tilgangi að treysta rekstrarafkomu fyrirtækisins með því að draga úr sveiflum í rekstri vegna breytinga á gengi, vöxtum og álverði.

Fjárhagsleg áhætta greinist í markaðsáhættu, lausafjáraáhættu og mótaðilaáhættu.

Markaðsáhætta fyrirtækisins er einkum þrenns konar:

- Áhætta vegna breytinga á heimsmarkaðsverði á áli
- Vaxtaáhætta vegna lána fyrirtækisins
- Gjaldeyrisáhætta vegna skulda og sjóðstreymis í erlendri mynt

Lausafjáraáhætta og mótaðilaáhætta teljast einnig til fjárhagslegrar áhættu en áhætta vegna þessara þátta hefur takmörkuð áhrif á rekstur fyrirtækisins.

50. Álverðsáhætta

Áhætta fyrirtækisins af breytingum á álverði er umtalsverð og eykst með tilkomu Kárahnjúkavirkjunar. Áhættustýring fylgist með stöðu og þróun á álmörkuðum ásamt því að leitað er til erlendra sérfræðinga varðandi spár um álverð til lengra tíma litið.

Áhætta Landsvirkjunar markast af mögulegri lækkun álverðs í framtíðinni og hefur fyrirtækið í því sambandi gert afleiðusamninga til þess að tryggja tekjugrundvöll sinn og draga úr sveiflum. Í flestum tilvikum fela slíkir samningar í sér að álverð er fest á ákveðnu bili. Í lok desember var gangvirði áhættuvarnarsamninga neikvætt um 7,5 milljarða króna en samningarnir eru virkir næstu sex árin. Heimildir áhættustýringar til álverðsvarna fara stíglækkandi ár frá ári fram í tímann. Þannig er áhættustýringu heimilt að verja allt að 100% af álverðsáhættu næsta árs en aðeins 10% af samsvarandi áhættu sex ár fram í tímann. Um helmingur þeirra heimilda hafði verið nýttur í árslok 2007.

Með innleiðingu alþjóðlegra reikningsskilastaðla varð sú meginbreyting á reikningsskilum Landsvirkjunar að fyrirtækið færir nú alla afleiðusamninga í bókhald sitt en veitir ekki eingöngu upplýsingar um gangvirði þeirra í skýringum eins og fyrirtækið gerði áður. Þá þarf jafnframt að sýna áhrif innbyggðra afleiða í raforkusamningum. Samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum teljast innbyggðar afleiður vera afleiðusamningar sem eru hluti af öðrum samningum, en eru meðhöndlaðar sem aðskildir afleiðusamningar þegar hagræn einkenni og áhætta eru ekki nátengd upprunalega samningnum.

Skýringar, frh.:

Landsvirkjun hefur skilgreint þann hluta raforkusamninga sem tengjast álverði sem innbyggða afleiðu. Af þeim sökum tekur gangvirði innbyggðra afleiða í raforkusamningum fyrirtækisins breytingum samhliða breytingum á álverði. Breyting á gangvirði samninganna færist í rekstrarreikning fyrirtækisins. Gangvirðisbreyting á innbyggðum afleiðum hefur takmörkuð áhrif á sjóðstreymi fyrirtækisins þar sem samningarnir eru til allt að 40 ára.

Við mat á virði innbyggðra afleiða er beitt viðurkenndum matsaðferðum þar sem markaðsverð liggur ekki fyrir. Gangvirði samninganna er reiknað út frá framvirku verði á áli, núvirt með vöxtum (e. zero-coupon) í Bandaríkjunum að teknu tilliti til flökts. Virkur markaður með ál er til um næstu 7 ár og því þarf að áætla álverð frá þeim tíma til loka undirliggjandi raforkusamninga. Það hefur verið gert með því að framlengja framvirka álferilinn með óbreyttum verðum frá síðasta virka verði í ferlinum. Við útreikning á gangvirði innbyggðra afleiða hefur verið tekið tillit til óvissu um framvirk álverð í tengslum við langan líftíma samninganna.

Landsvirkjun hefur gert samninga um kaup á raforku til endursölu til stóriðju. Þessir samningar eru tengdir verðþróun áls og hafa því innbyggðar afleiður. Gangvirði samninganna er reiknað á sama hátt og með sömu forsendum og raforkusamningar fyrirtækisins.

Gangvirði innbyggðra afleiða alls sundurliðast þannig:	2007	2006
Gangvirði innbyggðra afleiða í ársbyrjun	20.976	6.179
Breyting á gangvirði á árinu	20.264	14.797
Gangvirði innbyggðra afleiða í árslok	<u>41.240</u>	<u>20.976</u>

Skipting innbyggðra afleiða er eftirfarandi:

Langtímahluti innbyggðra afleiða	36.399	16.494
Skammttímahluti innbyggðra afleiða	4.841	4.482
Innbyggðar afleiður samtals	<u>41.240</u>	<u>20.976</u>

Gangvirði innbyggðra afleiða að teknu tilliti til afleiðusamninga sem gerðir hafa verið í áhættuvarnarskyni nam í lok desember um 33,7 milljörðum króna (2006: 10,3 milljörðum króna). Meðfylgjandi tafla sýnir breytingu á gangvirði samninga tengda álverði miðað við breytingar á álverði og vöxtum, en áhrif vegna breytinga í flökti eru óveruleg.

Fjárhæðir í töflunni eru fyrir skatta.

		Álverð		
		-10%	0%	10%
Vextir	+bp100	-17.598	-7.896	1.407
	0	-10.603	0	10.051
	-bp100	-2.299	9.195	20.122

51. Gjaldeyrissáhætta

Gjaldeyrissáhætta felur í sér áhættu á tapi vegna breytinga á verði erlendra gjaldmiðla. Áhættan verður til vegna mismunar í innstreymi og útstreymi fjármagns eftir myntum og samsetningu lánasafns. Gjaldeyrissáhætta í sjóðstreymi tengist aðallega tekjum vegna raforkusölu til stóriðju, afborgunum og vaxtagreiðslum af erlendum lánnum ásamt erlendum innkaupum.

Töluverðar sveiflur geta orðið á lánasafni fyrirtækisins gagnvart íslensku krónunni milli reikningstímabila, þar sem rúm 80% af lánasafninu eru í erlendra mynt. Áhættan af breytingum lánasafnsins er takmörkuð miðað við áhættuviðmið stjórnar hverju sinni. Í því skyni notar fyrirtækið gjaldmiðlaskiptasamninga og vilnanir. Fyrirtækið tryggir að auki fast gengi sjóðstreymis gagnvart uppgjörsmýnt allt að þrjú ár fram í tímann með framvirkum samningum og vilnunum.

Skýringar, frh.:

Landsvirkjun er meðvituð um áhrif breytinga á gengi íslensku krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum á rekstrarafkomu fyrirtækisins. Erlendum hluta lánasafnsins er stýrt með tilliti til samsetningar gengisvísitölu krónunnar auk þess sem tekið er tillit til samsetningar tekna fyrirtækisins. Fyrirtækið hefur ekki farið þá leið að auka vægi krónunnar í lánasafninu þar sem það hefði í för með sér aukna vaxtabyrði til lengri tíma litið. Meiri áhersla hefur verið lögð á að verja sjóðstreymi sem í auknu mæli er tengt Bandaríkjadollar. Samsetning lánasafnsins hefur tekið mið af þessu og hefur fyrirtækið markvisst aukið vægi dollarans í lánasafninu.

Gjaldmiðlagengisáhætta samstæðunnar var sem hér segir í nafnverðsfjárhæðum í milljónum króna:

	USD	EUR	CHF	Aðrir gjaldmiðlar
2007				
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur.....	1.598	18	0	161
Afleiðusamningar.....	43.919	64.139	0	554
Skuldabréf.....	(45.467)	(97.747)	(5.455)	(3.809)
Bankalán.....	(3.136)	(8)	(29)	(88)
Viðskiptaskuldir.....	(651)	(3.305)	(29)	(54)
Áhætta í efnahagsreikningi.....	(3.737)	(36.903)	(5.513)	(3.236)
2006				Aðrir gjaldmiðlar
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur.....	3.652	0	0	175
Afleiðusamningar.....	(17.623)	44.970	(10.470)	(4.336)
Skuldabréf.....	(41.427)	(86.231)	(2.368)	(4.210)
Bankalán.....	(3.637)	(66)	(37)	(45)
Viðskiptaskuldir.....	(1.309)	(1.419)	(21)	(23)
Áhætta í efnahagsreikningi.....	(60.343)	(42.746)	(12.896)	(8.439)

Gengi helstu gjaldmiðla árin 2007 og 2006 var eftirfarandi:

	Meðalgengi		Árslokagengi	
	2007	2006	2007	2006
USD.....	64,17	69,94	62,15	72,00
EUR.....	87,84	87,96	91,45	94,87
GBP.....	128,38	129,00	124,59	141,32
CHF.....	53,49	55,91	55,26	59,03
JPY.....	0,5456	0,6021	0,5548	0,6061
NOK.....	10,97	10,94	11,48	11,49
GVT.....	118,3	121,3	120,0	129,2

Miðað er við sölugengi eins og það var skráð hjá Seðlabanka Íslands.

Næmnigreining

Styrking íslensku krónunnar um 10% gagnvart eftirfarandi gjaldmiðlum 31. desember hefði aukið afkomu samstæðunnar um eftirfarandi fjárhæðir eftir skatta. Greiningin byggir á því að allar aðrar breytur, sérstaklega vextir, haldist óbreyttar. Greiningin var unnin með sama hætti fyrir árið 2006.

	Hagnaður	
	2007	2006
USD.....	11.245	8.298
EUR.....	4.184	3.042
CHF.....	164	950

Skýringar, frh.:

Veiking íslensku krónunnar um 10% gagnvart framangreindum gjaldmiðlum hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt, að því gefnu að allar aðrar breytur hefðu haldist óbreyttar.

Hlutfall tekna Landsvirkjunar í Bandaríkjadollurum hefur farið vaxandi á síðustu árum með raforkusamningum við stóriðju sem tengdir eru álverði og eru í Bandaríkjadollurum. Hlutfallið var nær óbreytt milli árána 2006 og 2007 eða um 50% en áætlun ársins 2008 gerir hins vegar ráð fyrir að hlutfall Bandaríkjadollars verði um 70%. Forsendur áætlunar miða við óbreytt verð á áli.

Árið 2007 er fyrsta árið sem ársreikningur Landsvirkjunar er gerður samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IFRS, eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Samkvæmt þeim er stjórn fyrirtækisins skylt að ákvarða hver sé starfrækslumynt fyrirtækisins. Eftir ítarlega skoðun hefur stjórn fyrirtækisins ákveðið að Bandaríkjadollar verði starfrækslumynt fyrirtækisins þar sem hún er meðal annars ráðandi mynt í tekjumyndun fyrirtækisins á árinu 2008. Árið 2007 verður því síðasta árið sem íslenska krónan er starfrækslugjaldmiðill Landsvirkjunar. Gjaldmiðlaáhætta miðast því framvegis við gengisbreytingar móti Bandaríkjadollar og hefur áhættustýring og áhættuviðmið verið löguð að þessum breytingum.

Gangvirði gjaldeyriskiptasamninga var jákvætt um 4,5 milljarða króna í lok desember 2007. Undirliggjandi fjárhæð höfuðstóls nemur 49 milljörðum króna. Gangvirði framvirkra samninga með gjaldeyri var jákvætt um 797 milljónir króna en undirliggjandi fjárhæð höfuðstóls nemur 58,4 milljörðum króna. Gangvirði valréttarsamninga með gjaldeyri var jákvætt um 465 milljónir króna og undirliggjandi fjárhæð höfuðstóls nemur sem svarar til um 33,3 milljarða króna.

52. Vaxtaáhætta

Landsvirkjun býr við vaxtaáhattu þar sem fyrirtækið er með vaxtaberandi eignir og skuldir. Vaxtaberandi fjárskuldir eru mun hærra en vaxtaberandi fjáreignir. Í þeim tilfellum sem um fasta vexti fjárskulda er að ræða er markaðsáhattan falin í því að vextir geta lækkað í framtíðinni og fyrirtækið verði því að bera hærra fjármagnskostnað en ella. Í tilfelli fjármálagerninga með breytilega vexti er áhættan falin í því að vextir hækki.

Í árslok 2007 var hlutfall lána með breytilegum vöxtum 76% samanborið við 73% í árslok 2006. Breyting vaxta um 1%-stig hefði haft í för með sér breytingu vaxtagjalda um 1.350 milljónir króna á árinu 2007 og um 1.250 milljónir króna á árinu 2006. Fjármálagerningar fyrirtækisins með fasta vexti eru ekki næmir fyrir breytingum á vöxtum. Í árslok 2007 var áætlað markaðsvirði langtímaskulda fyrirtækisins um 2,6 milljörðum króna lægra en bókfært verð þeirra.

Gangvirði vaxtaskiptasamninga, sem ekki eru tilgreindir í áhættuvarnarsambandi sem gangvirðisvarnir, er fært í gegnum rekstrarreikning. Landsvirkjun hefur gert samninga um vaxtaskipti sem miða að því að draga úr vaxtakostnaði fyrirtækisins og draga úr áhættu. Í lok desember 2007 var gangvirði vaxtaskiptasamninga neikvætt um 1,0 milljarð króna. Undirliggjandi fjárhæðir nema 27,2 milljörðum króna. Breyting vaxta um 1%-stig hefði í för með sér breytingu á gangvirði samningana um 630 milljónir króna.

53. Lausafjárahætta

Lausafjárahætta felur í sér hættu á tapi ef fyrirtækið getur ekki staðið við skuldbindingar sínar á gjalddaga. Til þess að bregðast við slíkri áhættu er fylgst með lausafjárstöðu fyrirtækisins með greiningu á innborgunum tekna og útborgun gjalda og gjalddögum fjáreigna og fjárskulda. Virk stýring lausafjár tryggir nægjanlegt aðgengi að lausafé á hverjum tíma. Til að tryggja greiðan aðgang að fjármagni og viðhalda sveigjanleika í fjármögnun hefur Landsvirkjun nýtt sér mismunandi tegundir lána. Undanfarin ár hefur fjármögnun þó að mestu farið fram í gegnum EMTN (e. Euro Medium Term Note) rammasamning fyrirtækisins. Með honum er sýnileiki fyrirtækisins á erlendum lánsfjármörkuðum tryggður og hefur framboð fjármagns verið umfram eftirspurn. Heildarfjárhæð sem fyrirtækið getur tekið að láni í gegnum EMTN-samninginn er 2 milljarðar Bandaríkjadollara.

Skýringar, frh.:

Ríkisábyrgð á lánum Landsvirkjunar og góð láns hæfiseinkunn hefur auðveldað fyrirtækinu lánsfjármögnun. Fyrir ríkisábyrgðina á lánum greiðir Landsvirkjun árlega 0,25% ábyrgðargjald af höfuðstól lána á hverjum tíma. Endurfjármögnunaráhætta fyrirtækisins er takmörkuð með jafnri dreifingu afborganna og vaxta og með löngum líftíma útstandandi lána.

Landsvirkjun hefur það markmið að hafa fyrirvaralítið aðgang að lausafé sem samsvarar að jafnaði til sex mánaða hreinnar fjárþarfar fyrirtækisins, að lágmarki. Til lausafjár teljast sjóðir, bankainnstæður, skammtímaverðbréf og opnar lánalínur hjá fjármálafyrirtækjum. Í árslok 2007 nam handbært fé Landsvirkjunar um 11 milljörðum króna en einnig var óádrægið bankalán að upphæð 350 milljónir Bandaríkjadala, eða tæplega 22 milljarðar króna. Samtals hafði fyrirtækið því tryggt lausafé upp á liðlega 30 milljarða króna sem svarar til um 12 mánaða fjárþarfar.

Samningsbundnar greiðslur vegna fjármálagerninga, þar með taldir vextir, greinast þannig:

	Bókfært verð	Samnings- bundið sjóðsflæði	Innan árs	1 - 2 ár	2 - 5 ár	Meira en 5 ár
2007						
<i>Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður</i>						
Langtímalán.....	(191.151)	(272.218)	(27.952)	(9.502)	(58.452)	(176.312)
Viðskiptakröfur	3.747	3.747	3.747			
Viðskiptaskuldir.....	(14.215)	(14.215)	(14.215)			
	<u>(201.619)</u>	<u>(282.686)</u>	<u>(38.420)</u>	<u>(9.502)</u>	<u>(58.452)</u>	<u>(176.312)</u>

Fjármálagerningar sem eru afleiður

Gjaldmiðlaskiptasamningar..	4.992	6.077	1.498	154	646	3.779
Vaxtaskiptasamningar.....	(1.023)	(1.372)	(51)	(81)	(296)	(944)
Framvirkir samningar.....	797	800	800			
Álafleiður.....	(7.530)	(8.728)	(4.000)	(2.653)	(2.038)	(37)
Innbyggðar afleiður í raforkusamningum.....	41.240	58.088	5.419	5.947	19.599	27.123
	<u>38.476</u>	<u>54.865</u>	<u>3.665</u>	<u>3.367</u>	<u>17.912</u>	<u>29.921</u>

	Bókfært verð	Samnings- bundið sjóðsflæði	Innan árs	1 - 2 ár	2 - 5 ár	Meira en 5 ár
2006						
<i>Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður</i>						
Langtímalán.....	(171.433)	(252.217)	(10.907)	(26.933)	(46.334)	(167.691)
Viðskiptakröfur	5.451	5.451	5.451			
Viðskiptaskuldir.....	(6.991)	(6.991)	(6.991)			
	<u>(172.973)</u>	<u>(253.757)</u>	<u>(12.447)</u>	<u>(26.933)</u>	<u>(46.334)</u>	<u>(167.691)</u>

Fjármálagerningar sem eru afleiður

Gjaldmiðlaskiptasamningar..	918	1.763	107	1.190	(81)	547
Vaxtaskiptasamningar.....	130	437	47	47	112	231
Framvirkir samningar.....	338	340	340			
Álafleiður.....	(10.689)	(11.178)	(4.500)	(4.145)	(2.499)	(35)
Innbyggðar afleiður í raforkusamningum.....	20.976	23.583	4.617	5.880	10.364	2.722
	<u>11.673</u>	<u>14.944</u>	<u>611</u>	<u>2.972</u>	<u>7.896</u>	<u>3.465</u>

Skýringar, frh.:

54. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta felur í sér áhættu um að gagnaðili samnings uppfylli ekki ákvæði hans. Mótaðilaáhætta Landsvirkjunar verður fyrst og fremst til vegna raforkusamninga til stóriðju og afleiðusamninga fyrirtækisins sem eru gerðir í áhættuvarnarskyni, en slíkir samningar eru eingöngu gerðir við fjármálafyrirtæki. Þó svo um verulegar fjárhæðir geti verið að ræða er áhættan takmörkuð með kröfum fyrirtækisins um gæði mótaðila. Landsvirkjun hefur sett sér sem viðmið varðandi afleiðuviðskipti að ekki eru gerðir samningar við fjármálastofnanir sem hafa lægri lánshæfiseinkunn en AA- frá Standard og Poor's eða sambærilega lánshæfiseinkunn frá öðrum viðurkenndum matsfyrirtækjum, nema því aðeins að gerðir séu sérstakir tryggingasamningar milli aðila sem takmarka áhættu Landsvirkjunar. Áður en gerðir eru samningar um sölu á raforku er farið ítarlega yfir fjárhagsstöðu viðkomandi fyrirtækja og móðurfélaga þeirra ef við á.

Mótaðilaáhætta fyrirtækisins greinist með eftirfarandi hætti í árslok:

	2007	2006
Handbært fé	11.134	4.648
Afleiðusamningar	48.794	24.374
Skuldabréf	31	43
Viðskiptakröfur	3.747	5.451
	<u>63.706</u>	<u>34.516</u>

55. Gangvirði og bókfært verð fjáreigna og fjárskulda í efnahagsreikningi greinist þannig:

	2007		2006	
	Bókfært verð	Gangvirði	Bókfært verð	Gangvirði
Eignarhlutir í öðrum félögum	143	143	57	57
Afleiðusamningar	38.476	38.476	11.673	11.673
Viðskiptakröfur	3.747	3.747	5.451	5.451
Handbært fé	11.134	11.134	4.648	4.648
Vaxtaberandi langtímaskuldir	(191.151)	(188.512)	(171.433)	(171.303)
Viðskiptaskuldir	(14.215)	(14.215)	(6.991)	(6.991)

Skýringar, frh.:

Breytingar á reikningsskilaaðferðum til samræmis við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS)

56. Eins og tekið er fram í skýringu 2 um reikningsskilaaðferðir er þetta í fyrsta sinn sem Landsvirkjun birtir ársreikning samstæðunnar samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum.

Ársreikningur samstæðunnar fyrir árið 2007 er gerður í samræmi við þær reikningsskilaaðferðir sem fjallað er um í skýringum um reikningsskilaaðferðir. Þetta á einnig við um samanburðarfjárhæðir fyrir árið 2006 og opnunarefnahagsreikning 1. janúar 2006.

Fjárhæðum í opnunarefnahagsreikningi 1. janúar 2006 hefur verið breytt í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, en voru áður birtar í samræmi við íslenskar reikningsskilavenjur. Meðfylgjandi töflur og skýringar sýna áhrif yfirfærslu frá íslenskum reikningsskilavenjum í alþjóðlega reikningsskilastaðla.

Við gerð ársreiknings 2007 kom í ljós að leiðréttá þurfti áður gerða útreikninga vegna innbyggðra afleiða í raforkusamningum sem hafði í för með sér að fjárhæðir í endanlegum IFRS stofnefnahagsreikningi í ársbyrjun 2007 breyttust frá því sem áður hafði verið birt í ársreikningi fyrirtækisins 30. júní 2007. Leiðréttingin leiddi til lækkunar á eigin fé í ársbyrjun 2007 um 11,8 milljarða króna en hafði óveruleg áhrif á rekstrarafkomu tímabilsins janúar til júní 2007.

Breyting á eigin fé frá fyrri reikningsskilaaðferðum til alþjóðlegra reikningsskilastaðla:		Eigið fé
Eigið fé samkvæmt íslenskum reikningsskilavenjum 31. desember 2006		61.106.667
Eigið fé samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum 1. janúar 2007		69.234.203
Breytingar frá fyrri reikningsskilaaðferðum yfir í alþjóðlega reikningsskilastaðla		8.127.536
Breytingar í byrjun árs 2006:		
Afleiðusamningar	IAS 39	823.324
Hlutdeildarfélög	IAS 28	7.663
Dótturfélög		(46.387)
Skattáhrif	IAS 12	(214.064)
Samtals breytingar vegna alþjóðlegra reikningsskilastaðla 1. janúar 2006		570.536
Breytingar á árinu 2006:		
Afleiðusamningar	IAS 39	9.950.519
Afskriftir fastafjármuna	IAS 16	335.703
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélaga	IAS 28	(56.324)
Aðrar breytingar		1.520
Skattaáhrif	IAS 12	(2.674.418)
Áhrif vegna innleiðingar IFRS á afkomu 2006		7.557.000
Samtals breytingar frá fyrri reikningsskilaaðferðum yfir í alþjóðlega reikningsskilastaðla		8.127.536
Breyting á hagnaði ársins 2006:		
Hagnaður samkvæmt fyrri reikningsskilavenjum		3.503.460
Áhrif vegna innleiðingar IFRS á afkomu ársins		7.557.000
Hagnaður samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum		11.060.460

Áhrif á eigið fé vegna yfirfærslu í alþjóðlega reikningsskilastaðla er hækkun um 8.128 milljónir kóna. Hér á eftir er nánar farið yfir áhrifin af þessum nýju reikningsskilaaðferðum á rekstrarreikning og efnahagsreikning.

Afleiðusamningar

Í samræmi við IAS 39 hefur Landsvirkjun fært afleiðusamninga og innbyggðra afleiðusamninga á gangvirði og leiddi það til hækkunar á eigin fé um 10.774 milljónir króna.

Skýringar, frh.:

Hlutdeildarfélag

Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum eru færðir samkvæmt hlutdeildaraðferð í samstæðureikningnum. Þessi breyting lækkar bókfært eigið fé um 49 milljónir króna miðað við fyrri reikningsskilaaðferðir.

Rekstrarfjármunir

Við innleiðingu IFRS var afskriftaraðferðum samstæðunnar breytt til samræmis við IAS 16. Þessi breyting hefur þau áhrif að gjaldfærðar afskriftir árið 2006 eru 335 milljónum krónum lægri en samkvæmt eldri reikningsskilareglum.

Dótturfélög

Áhrif vegna innleiðingar IFRS á dótturfélög eru þau að eigið fé lækkar um 44 milljónir króna.

Tekjuskattur

Heildaráhrif vegna innleiðingar IFRS á tekjuskatt eru þau að eigið fé lækkar um 2.888 milljónir króna.

Frá fyrri reikningsskilareglum yfir í alþjóðlega reikningsskilastaðla

Meðfylgjandi tafla sýnir yfirlit um áhrif yfirfærslunnar yfir í alþjóðlegu reikningsskilastaðlana greint eftir breytingu á mati og framsetningu.

Rekstrarreikningur 2006, breyting frá fyrri reikningsskilaaðferðum í alþjóðlega reikningsskilastaðla

Fyrri reikningsskilaaðferðir	Breyting á				Alþjóðlegir reikningsskilastaðlar
	Matsbreyting	framsetningu			
Raforkusala	17.243.387				Raforkusala
Flutningstekjur	3.060.148				Flutningstekjur
Aðrar tekjur	994.153				Aðrar tekjur
Orkusvið	(2.629.981)		(2.898.108)	(5.528.089)	Orkusvið
Flutningskerfi	(1.255.839)	2.670	(1.153.667)	(2.406.836)	Flutningskerfi
Almennar rannsóknir	(333.026)		(637.514)	(970.540)	Almennar rannsóknir
Annar rekstrarkostnaður	(2.158.359)		(79.848)	(2.238.207)	Annar rekstrarkostnaður
Afskriftir	(5.131.378)	335.703	4.795.675	0	
Vaxtatekjur	453.080			453.080	Vaxtatekjur
Vaxtagjöld	(3.584.963)		(2.092.122)	(5.677.085)	Vaxtagjöld
Gengismunur og verðbætur	(23.068.646)	9.950.519	2.065.584	(11.052.543)	Hrein gjöld af fjáreignum og fjárskuldum
		(56.324)		(56.324)	Hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага
Tekjuskattur	19.863.164	(2.674.898)		17.188.266	Tekjuskattur
	3.451.740	7.557.670		11.009.410	Hagnaður ársins
Hlutdeild minnihluta í tapi	51.720	(670)		51.050	Hlutdeild minnihluta í tapi
Hagnaður ársins samkvæmt fyrri reikningsskilaaðferðum	3.503.460	7.557.000	0	11.060.460	Hagnaður ársins tilheyrandi eignum Landsvirkjunar

Skýringar, frh.:

Efnahagsreikningur, breyting frá fyrri reikningskilaaðferðum í alþjóðlega reikningskilastaðla

Fyrri reikningskilaaðferðir 31. desember 2006	Matsbreyting	Breyting á framsetningu	Alþjóðlegir reikningskilastaðlar 1. janúar 2007		
Fastafjármunir					
Rekstrarfjármunir	110.924.047	718.080	(996.254)	110.645.873	Rekstrarfjármunir
Mannvirki í byggingu	97.935.884			97.935.884	Rekstrarfjármunir í byggingu
Eignf. undirbúningskostnaður ...	2.091.545		(2.091.545)	0	
		(40.734)	3.087.799	3.047.065	Óefnislegar eignir
		(48.661)	492.851	444.190	Hlutdeildarfélög
Eignarhlutir í öðrum félögum	550.026		(492.851)	57.175	Eignarhlutir í öðrum félögum
		19.589.629		19.589.629	Afleiðusamningar
Aðrar langtímakröfur	42.810			42.810	Aðrar langtímakröfur
Skatteign	19.861.666	(2.874.298)		16.987.368	Skatteign
Fastafjármunir samtals	231.405.978	17.344.016	0	248.749.994	
Veltufjármunir					
Birgðir	362.616			362.616	Birgðir
Viðskiptakröfur	3.392.085		3.410.584	6.802.669	Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur
Aðrar skammtímakröfur	3.410.584		(3.410.584)	0	
		4.784.214		4.784.214	Afleiðusamningar
Handbært fé	4.647.730			4.647.730	Handbært fé
Veltufjármunir samtals	11.813.015	4.784.214	0	16.597.229	
Eignir samtals	243.218.993	22.128.230	0	265.347.223	Eignir samtals
Langtímaskuldir					
Skuldir til langs tíma	163.740.062	899.555	2.463.278	167.102.895	Skuldir til langs tíma
Lífeyrisskuldbindingar	2.180.439			2.180.439	Lífeyrisskuldbindingar
		420.441		420.441	Skuldbinding vegna niðurrifs
		7.279.943		7.279.943	Afleiðusamningar
Langtímaskuldir samtals	165.920.501	8.599.939	2.463.278	176.983.718	
Skammtímaskuldir					
Viðskiptaskuldir og aðr. sk.sk. ...	5.371.984		2.358.094	7.730.078	Viðskiptaskuldir og aðr. sk.sk.
Áfallnir vextir	2.358.094		(2.358.094)	0	
Næsta árs afb. langt.skulda	6.793.348		(2.463.278)	4.330.070	Afb langtímaskulda á næsta ári
		5.420.502		5.420.502	Afleiðusamningar
Skammtímaskuldir samtals	14.523.426	5.420.502	(2.463.278)	17.480.650	
Eigið fé móðurfélags	61.106.667	8.127.536		69.234.203	Eigið fé móðurfélags
Hlutdeild minnihluta	1.668.399	(19.747)		1.648.652	Hlutdeild minnihluta
Eigið fé samtals	62.775.066	8.107.789		70.882.855	Eigið fé samtals
Skuldir og eigið fé samtals	243.218.993	22.128.230	0	265.347.223	Skuldir og eigið fé samtals